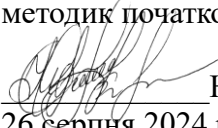

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методик початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри теорії та
методик початкової освіти

Наталія БАХМАТ
26 серпня 2024 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ПРАКТИКА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Початкова освіта
спеціальності 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
мова навчання українська

2024-2025 навчальний рік

Розробники програми: Людмила МОСКОВЧУК, кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри теорії та методик початкової освіти.

Ухвалено на засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти
Протокол № 10 від 26 серпня 2024 року

Гарант освітньо-професійної програми

Наталія БАХМАТ

1.1 ВСТУП

Академічна характеристика виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Рік навчання	1
Семестр	2
Термін практики	6 тижнів
Кількість годин	270
Кількість кредитів ECTS	9
Присвоювана кваліфікація	Магістр початкової освіти. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти
Вид підсумкового контролю	диференційований залік

Виробнича організаційно-методична практика в початковій школі є обов'язковим освітнім компонентом професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Початкова освіта» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 013 Початкова освіта і має на меті формування та розвиток інтегральної, загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей здобувачів вищої освіти для здійснення організаційно-методичної, дослідницької й інноваційної діяльності в галузі початкової освіти на посаді вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Практика передбачає самостійне виконання студентами обов'язків учителя початкових класів, а також завдань організаційно-методичного та науково-дослідницького характеру з теми магістерського дослідження.

Програма виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі здобувачів освітнього ступеня «магістр» розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», навчальних планів підготовки магістра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта», затвердженою вченою радою К-ПНУ ім. Івана Огієнка (редакція від 30 травня 2024 р. протокол № 5), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 квітня 1993 р. № 93 (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 квітня 1993 р. за № 35), Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (нова редакція, протокол № 10 від 30 серпня 2021 р.) з урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (нова редакція,

протокол № 6 від 27 червня 2024 р.), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в К-ПНУ ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (нова редакція, протокол № 6 від 27 червня 2024 р.), Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою К-ПНУ (протокол № 8 від 28 серпня 2020 р.), Професійного стандарту за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (№ 2736 від 23 грудня 2020 р.), відповідних листів та рекомендацій МОНУ, наказів ректора К-ПНУ ім. Івана Огієнка та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

1.2 МЕТА, ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі здобувачів рівня вищої освіти «магістр» – формування здатності моделювати, проєктувати та реалізовувати професійно-педагогічну та науково-дослідну діяльність в освітньому процесі початкової школи; використовувати інновації та застосовувати різноманітні підходи до розв’язання проблем у педагогічній діяльності в галузі майбутньої професії, здійснювати організаційно-методичну роботу в закладі загальної середньої освіти.

Завдання практики:

- формувати уміння і навички аналізувати інформацію щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження;
- застосовувати вміння і навички продуктивно, нестандартно організовувати і проводити навчання й виховання учнів початкових класів, забезпечуючи розвиток творчості дітей через використання інноваційних технологій;
- формувати уміння і навички інтегрувати інновації у власну педагогічну практику, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу, індивідуальних потреб учнів;
- формувати уміння і навички взаємодіяти з іншими колегами, здобувачами вищої освіти та батьками молодших школярів на засадах партнерства та підтримки;
- формувати уміння і навички брати участь у засіданні педагогічної ради закладу освіти, професійної спільноти вчителів початкових класів, роботі конференцій, семінарів, клубів та інших заходах;
- ознайомити з формами індивідуальної методичної роботи педагогів, особливостями функціонування шкільної професійної спільноти вчителів початкових класів;
- проаналізувати й узагальнити досвід учителів початкових класів відповідного ЗЗСО;
- формувати уміння і навички науково-дослідної роботи з теми кваліфікаційної роботи.

Перелік програмних компетентностей
для набуття здобувачем рівня вищої освіти
під час проходження виробничої
організаційно-методичної практики в початковій школі

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати дослідницькі та/або інноваційні задачі у сфері початкової освіти	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК 02	Здатність генерувати нові ідеї, креативність
	ЗК 03	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість
	ЗК 04	Здатність працювати автономно
Спеціальні компетентності спеціальності (СК) (фахові, предметні)	СК 03	Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього та наукового процесів у сфері початкової освіти
	СК 04	Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях
	СК 05	Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя
	СК 06	Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
	СК 07	Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти
	СК 08	Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд і колективів
	СК 09	Здатність моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкової школи

Програмні результати навчання

ПРН 03	Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу
ПРН 04	Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних,

	нестандартних та невизначених умовах
ПРН 05	Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу
ПРН 06	Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності

1.3.1 Бази практики

Базами виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійної програми Початкова освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка є заклади загальної середньої освіти Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області та ЗЗСО України, які забезпечують виконання програми практики.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням з керівником практики та з кафедрою теорії та методик початкової освіти, обирати для себе базу проходження практики і пропонувати її для укладання відповідного договору.

З базами практики завчасно укладаються Договори на її проведення. Укладання договорів завершується не пізніше, ніж за 10 днів до її проведення.

1.3.2 Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти

Для безпосереднього керівництва практикою кожного студента відповідно до навчального навантаження викладачів завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти призначає безпосередніх керівників.

Керівник практики здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти від кафедри:

- контролює кількість здобувачів вищої освіти, які проходять практику;
- розробляє та погоджує із завідувачем кафедри теорії та методик початкової освіти тематику індивідуальних завдань на практику, що сприяють формуванню компетентностей та видає їх здобувачам освіти;
- до початку практики проводить із здобувачами вищої освіти інструктажі з безпеки життєдіяльності та охорони праці, оформляє відповідні документи;

- узгоджує з керівником практики від закладу загальної середньої освіти тощо індивідуальні завдання з урахуванням особливостей бази практики;
- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за місцями практики;
- бере участь у настановних інструктивних нарадах та підсумкових конференціях з питань організації практики;
- контролює своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до місць практики;
- забезпечує спільно з керівником практики від бази практики високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення необхідних умов праці, організації побуту здобувачів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
- контролює виконання програми практики та дотримання термінів її проведення;
- надає методичну допомогу здобувачам під час виконання ними індивідуальних завдань і збору матеріалів до дипломної роботи; у складанні планів роботи, перевіряє робочу документацію;
- надає консультації, методичну допомогу здобувачам у процесі підготовки до проведення занять, відвідує та оцінює залікові заходи, аналізує їх;
- проводить консультації з обробки зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- інформує студентів про порядок подання звітів про практику та їх захисту;
- перевіряє звітну документацію здобувачів-практикантів;
- приймає звіти з практики (у складі комісії);
- здає звіти здобувачів про практику на кафедру;
- готує звіт про проведення виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі.

Керівник практики від бази практики (здійснює загальне керівництво практикою, несе особисту відповідальність за проведення практики):

- розподіляє здобувачів за робочими місцями відповідно до графіку проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;
- забезпечує проведення інструктажу з охорони праці, протипожежної безпеки на підприємстві та на робочому місці під час виконання конкретних видів робіт;
- ознайомлює здобувачів з організацією робіт на конкретному робочому місці;
- забезпечує виконання графіків проходження практики в початкових класах закладу загальної середньої освіти;
- забезпечує і контролює дотримання здобувачами-практикантами правил внутрішнього розпорядку бази практики;

- створює необхідні умови для оволодіння здобувачами-практикантами сучасними технологіями та методами організації праці, сприяє підбору матеріалу для виконання дипломних робіт;
- оцінює якість проходження практики здобувачами, складає на них характеристики з відображенням у них виконання програми практики, якості професійних знань та умінь.

Обов'язки здобувачів рівня вищої освіти «магістр»:

- до початку практики пройти в Університеті інструктаж з охорони праці;
- до початку практики отримати від керівника практики від кафедри направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- якісно та у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вести щоденник практики;
- вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку ЗЗСО;
- відповідати за виконану роботу та її результати;
- своєчасно виконати програму практики, подати звіт та захистити його у терміни, визначені кафедрою.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Виробнича організаційно-методична практика в початковій школі складається з двох змістових модулів

I змістовий модуль – організаційно-методична робота

1. Вивчення й аналіз:

- Законодавчих актів, що визначають діяльність закладів освіти, зокрема Конституції України, закону України «Про освіту», Конвенції про права дитини тощо;
- нормативно-правових актів, інструктивно-методичних матеріалів, що визначають зміст і завдання освітньої роботи у початковій школі;
- змісту і вимог Державного стандарту початкової освіти, навчального плану і освітніх програм, підручників для 1-4 класів;
- критеріїв оцінювання досягнень учнів 1-2, 3-4 класів;
- нормативних документів із питань безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу;
- Рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо організації освітнього процесу у ЗЗСО на навчальний рік;
- річного плану роботи закладу освіти, наказів адміністрації закладу

- освіти щодо організації і планування освітнього процесу в початковій школі;
- Професійного стандарту за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» : затв. наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 грудня 2020 р. №2736;
 - Посадової інструкції вчителя початкових класів (код КП 2331);
 - Посадової інструкції та документації вихователя ГПД;
 - Положення Про центр професійного розвитку педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 672; Про професійну спільноту вчителів початкових класів відповідного ЗЗСО;
 - форм індивідуальної методичної роботи педагога відповідного класу тощо;
 - роботи професійної спільноти вчителів початкових класів.
2. Спостереження та аналіз уроків класовода, інших учителів класу згідно з розкладом щодо використання різноманітних підходів до розв'язання проблеми з теми магістерського дослідження (1 тиждень проходження практики).
 3. Моделювання інноваційного освітнього середовища (апробація інноваційних педагогічних технологій, методик щодо вдосконалення аспектів навчання і виховання молодших школярів, 2-6 тиждень проходження практики).
 4. Підготовка практичного матеріалу з теми кваліфікаційного дослідження (програма, завдання до діагностичних робіт та експериментального навчання, методичні рекомендації тощо).
 5. Відвідування батьківських зборів, виступи перед батьками з короткими повідомленнями за темою кваліфікаційного дослідження.

II змістовий модуль – науково-дослідницька робота

1. Вивчення за допомогою допомогою емпіричних методів (спостереження, опитування, тестування, вивчення шкільної документації та учнівських робіт тощо) інтересу класовода та інших вчителів початкових класів та вихователів ГПД ЗЗСО до досліджуваної проблеми, а також їхнього досвіду щодо розв'язання та запобігання їй.
2. Підготовка доповіді-висновку про стан досліджуваної проблеми в освітній діяльності відповідного класу ЗЗСО.
3. Опис та обробка отриманих результатів кваліфікаційного дослідження за допомогою математичних методів.
4. Підготовка та подання до друку статті з теми кваліфікаційного дослідження за підсумками проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі у збірниках наукових праць.
5. Участь у настановній і підсумковій конференціях із виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі.
6. Оформлення та подання на перевірку звітної документації.

1.5 ЕТАПИ ВИРОБНИЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Завдання виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі реалізуються у три етапи: 1 – організаційний, 2 – основний, 3 – підсумковий.

І. Організаційний етап

1. *Участь у настановній конференції.* Одержання направлень для проходження практики, настанов щодо її організації. Призначення старост груп у кожен заклад загальної середньої освіти для ведення обліку відвідування студентами практики, складання графіку проведення залікових уроків та виховних заходів.

2. *Ознайомлення* з адміністрацією ЗЗСО, класоводом, керівником професійної спільноти вчителів початкових класів, специфікою організації освітнього процесу в початковій школі, основними нормативними документами, що регламентують роботу початкової школи:

- Державним стандартом початкової освіти;
- Професійним стандартом за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»;
- Типовими освітніми програмами для закладів загальної середньої освіти (1–2, 3–4 класи);
- Рекомендаціями Міністерства освіти і науки України щодо організації освітнього процесу у ЗЗСО на навчальний рік;
- Посадовою інструкцією вчителя початкових класів (код КП 2331);
- Посадовою інструкцією та документацією вихователя ГПД;
- Положеннями Про центр професійного розвитку педагогічних працівників та професійну спільноту вчителів початкових класів;
- календарним плануванням уроків на II семестр для відповідного класу;
- планом виховної роботи на II семестр для відповідного класу.

3. Складання індивідуального плану виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі.

4. Вивчення календарного планування уроків та плану виховної роботи у відповідному класі на період практики. Вибір тем експериментального навчання та узгодження дат їх проведення з класоводом та керівником практики.

5. Вивчення форм індивідуальної методичної роботи педагога відповідного класу.

6. Вивчення плану роботи професійної спільноти вчителів початкових класів.

7. Ознайомлення з основними формами роботи класовода з батьками, планом проведення батьківських зборів на II семестр. Вибір теми для виступу.

8. Консультації з класоводом, учителями класу, керівниками практики щодо виконання завдань практики.

II. Основний етап

1. Вивчення інтересу та досвіду роботи класовода та інших вчителів класу відповідного ЗЗСО щодо використання різноманітних підходів до розв'язання проблеми кваліфікаційного дослідження.

2. Спостереження й аналіз особливостей проведення уроків, виховних заходів класоводом, вихователем ГПД, вчителями-предметниками у відповідному класі щодо використання різноманітних підходів до розв'язання проблеми кваліфікаційного дослідження (1 тиждень проходження практики).

3. Моделювання інноваційного освітнього середовища (апробація інноваційних педагогічних технологій, методик, системи експериментальних заходів щодо вдосконалення окремих аспектів навчання і виховання молодших школярів, 2-6 тижднів проходження практики).

4. Спостереження й аналіз індивідуальної методичної роботи класовода.

5. Аналіз роботи професійної спільноти вчителів початкових класів ЗЗСО.

6. Участь у проведенні батьківських зборів у формі виступу на тему кваліфікаційного дослідження.

7. Вивчення професійної діяльності/передового педагогічного досвіду/форм індивідуальної методичної роботи класовода відповідного ЗЗСО.

8. Виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру з теми кваліфікаційного дослідження (спостереження, опитування, анкетування, педагогічний експеримент та ін.).

9. Підготовка доповіді на тему кваліфікаційного дослідження за результатами проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі для участі у студентських наукових конференціях.

10. Написання статті на тему кваліфікаційного дослідження за результатами проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі для публікації у збірниках наукових праць здобувачів вищої освіти.

III. Підсумковий етап

1. Написання звіту та самоаналізу про виконання програми виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі.

2. Оформлення, упорядкування та подання на перевірку звітної документації.

3. Участь у звітній конференції за підсумками виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі.

1.6 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Під час практики здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні науково-дослідні завдання з теми кваліфікаційного дослідження (педагогічний експеримент).

Після вибору теми здобувач вищої освіти опрацьовує необхідні літературні джерела, розробляє план і методику дослідження (тести, методики, плани педагогічних спостережень, питання для анкетувань, бесід чи інтерв'ю, завдання для констатувального, формувального та контрольного експерименту тощо), обговорює їх з керівником практики від кафедри теорії та методик початкової освіти, домовляється з адміністрацією ЗЗСО та вчителями початкових класів про час та форму експериментальних досліджень.

За матеріалами досліджень студент/ка готує доповідь на науково-практичну конференцію та статтю до збірника наукових праць.

1.7 ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне оцінювання діяльності здобувача освітнього ступеня «магістр» під час практики; оцінка звітної документації та захисту практики; характеристика керівника практики від ЗЗСО; відгук керівника практики від кафедри теорії та методик початкової освіти; підсумковий контроль (диференційований залік).

1.8 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

1. Рівень виконання програми практики (організаційно-методичної та науково-дослідницької роботи, змісту та оформлення звітної документації, захисту практики).

2. Рівень розвитку професійних компетентностей (мовно-комунікативної, предметно-методичної, інформаційно-цифрової, психологічної, емоційно-етичної, педагогічного партнерства, здоров'язбережувальної, проєктувальної, прогностичної, організаційної, оцінювально-аналітичної, інноваційної, здатності до навчання впродовж життя, рефлексивної).

3. Рівень сформованості професійно-педагогічних якостей та здібностей особистості (гуманістичне спрямування (*любов до дітей, емоційна чутливість і емпатія, доброзичливість, опора на позитивне в становленні особистості кожної дитини*), комунікабельність, організаторські схильності, перцептивні здібності (*професійна пильність, спостережливість*), динамізм (*внутрішня енергія, гнучкість, ініціатива*), відповідальність, дисциплінованість, професійне спрямування, креативність, інформаційна здатність, емоційна стійкість (*самовладання, саморегуляція, самоконтроль*), артистизм, інтелігентність, працьовитість тощо).

Оцінювання організаційно-методичної роботи здобувача вищої освіти відбувається за критеріями: рівень інноваційного формату організації освітнього процесу у початкових класах (застосування інноваційних педагогічних технологій і методик щодо вдосконалення аспектів навчання і виховання молодших школярів); рівень відповідності опису професійної діяльності / передового педагогічного досвіду / форм індивідуальної методичної роботи класовода, аналізу роботи професійної спільноти вчителів початкових класів вимогам до змісту та технічного оформлення.

Зміст критеріїв оцінювання результатів виконання організаційно-методичної роботи здобувача вищої освіти

Критерії оцінювання	Рівні, оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС			
1. Моделювання інноваційного освітнього середовища	низький, незадовільно FX (25-41) F (24 і менше)	середній, задовільно D (51-55) E (42-50)	достатній, добре B (61-65) C (56-60)	високий, відмінно A 66-70
<i>Уміння чітко і зрозуміло визначити мету і завдання експериментального навчання</i>	Мета і завдання не поставлені або майже не ставляться	Мета і завдання поставлені, але без будь-якої системи	Мета і завдання не завжди чітко сформульовані	Мета і завдання визначені точно, чітко і ясно
<i>Наявність чіткого плану</i>	План експериментального навчання не відповідає елементарним вимогам	План експериментального навчання складений за шаблоном	План експериментального навчання обґрунтований, але не корегується зі змінами	План експериментального навчання обґрунтований і коректується відповідно до умов
<i>Реалізація накресленої мети і завдань у ході експериментального навчання</i>	Мета і завдання експериментального навчання не реалізовані	Мета і завдання експериментального навчання реалізовані частково	Мета і завдання експериментального навчання реалізовані не повністю	Мета і завдання експериментального навчання реалізовані повністю
<i>Ступінь розкриття теми експериментального навчання, теоретичний рівень викладання матеріалу</i>	Матеріал перенавантажений зайвими фактами, головні теоретичні положення не виокремлені	Матеріал викладено схематично, узагальнено, непереконливо	Матеріал викладено на переконливих прикладах, конкретних фактах, необхідних аргументах, але не були сформульовані теоретичні висновки	Конкретні факти співвіднесені із загальними теоретичними висновками правильно, головне чітко виділено практикантом, переконливо доведено

<p>Обґрунтова-ність вибору педагогічних умов, інноваційних технологій, форм, методів, прийомів і засобів навчання/виховання учнів початкових класів, їх актуальність, новизна, оригінальність, результативність, раціональність і перспективність</p>	<p>Обрані/розроблені педагогічні умови, технології, форми, методи, прийоми і засоби навчання/виховання учнів початкових класів, які застосовувались, є неактуальними, не новими, неефективними, неоптимальними та безперспективними, не відповідають меті та завданням кваліфікаційного дослідження, змісту і характеру навчального матеріалу, віковим особливостям молодших школярів</p>	<p>Обрані/розроблені педагогічні умови, технології, форми, методи, прийоми і засоби навчання/виховання учнів початкових класів, які застосовувались, відповідають змісту і характеру навчального матеріалу, віковим особливостям молодших школярів, але тільки частково відповідають меті та завданням кваліфікаційного дослідження. Неактуальні, шаблонні, нераціональні, з невисоким рівнем результативності</p>	<p>Обрані/розроблені педагогічні умови, інноваційні технології, форми, методи, прийоми і засоби навчання/виховання учнів початкових класів, які застосовувались відповідають меті та завданням кваліфікаційного дослідження, змісту і характеру навчального матеріалу, віковим особливостям молодших школярів. Характеризуються актуальністю, результативністю, але є нераціональними та стандартними.</p>	<p>Обрані/розроблені педагогічні умови, інноваційні технології, форми, методи, прийоми і засоби навчання/виховання учнів початкових класів, які застосовувались, відповідають меті та завданням кваліфікаційного дослідження, змісту і характеру навчального матеріалу, віковим особливостям молодших школярів. Характеризуються актуальністю, новизною, оригінальністю, результативністю і перспективністю</p>
<p>Диференційований підхід до учнів</p>	<p>Завдання не диференційовані за обсягом, змістом, складністю; практикант не проводить інструктаж щодо організації роботи</p>	<p>Завдання диференційовані за одним із параметрів (обсяг, зміст і складність), практикант не проводить інструктаж щодо організації роботи</p>	<p>Завдання диференційовані за двома параметрами (обсяг/зміст/складність); практикант проводить інструктаж щодо організації роботи</p>	<p>Завдання диференційовані за обсягом, змістом, складністю; практикант проводить інструктаж щодо організації роботи</p>
<p>Рефлексія (якість самоаналізу результатів)</p>	<p>Практикант не знаходить у своїй експериментальній діяльності недоліків</p>	<p>Практикант зазначає частину недоліків в експериментальній діяльності, які є, але не може пояснити їхню причину</p>	<p>Практикант відзначив недоліки в експериментальній роботі та вказав позитивні сторони, але не може їх пояснити</p>	<p>Практикант відзначив недоліки та вказав позитивні сторони у своїй експериментальній роботі, окреслив шляхи удосконалення освітнього процесу</p>

2. Опис професійної діяльності / передового педагогічного досвіду / форм індивідуальної методичної роботи класовода, аналіз роботи професійної спільноти вчителів початкових класів	Професійну діяльність / передовий педагогічний досвід / форми індивідуальної методичної роботи класовода, роботу професійної спільноти вчителів початкових класів ЗЗСО не проаналізовано або проаналізовано з грубими помилками	Аналіз професійної діяльності / передового педагогічного досвіду / форм індивідуальної методичної роботи класовода, роботи професійної спільноти вчителів початкових класів ЗЗСО поверховий, неусвідомлений, без використання орієнтовних зразків	Аналіз професійної діяльності / передового педагогічного досвіду / форм індивідуальної методичної роботи класовода, роботи професійної спільноти вчителів початкових класів ЗЗСО з використанням орієнтовних зразків, але з деякими помилками	Грунтовний творчий аналіз професійної діяльності / передового педагогічного досвіду / форм індивідуальної методичної роботи класовода, роботи професійної спільноти вчителів початкових класів ЗЗСО, відповідає вимогам до змісту та технічного оформлення
--	---	---	---	--

Оцінювання науково-дослідницької роботи здобувача вищої освіти відбувається за критерієм: рівень відповідності статті та тексту доповіді темі кваліфікаційного дослідження, вимогам до змісту та технічного оформлення.

Шкала та критерії оцінювання результатів виконання науково-дослідницької роботи здобувача вищої освіти

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію оцінювання	Опис критерію оцінювання
20 А	Високий рівень досягнення результатів навчання	Стаття і текст доповіді відповідають темі кваліфікаційного дослідження, вимогам до змісту та технічного оформлення
16-19 С-В	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Стаття і текст доповіді відповідають темі кваліфікаційного дослідження, оформлені відповідно до вимог, але зі деякими огріхами
12-15 Е-Д	Середній рівень досягнення результатів навчання	Стаття і текст доповіді з теми кваліфікаційного дослідження, проте не відповідають вимогам до змісту та технічного оформлення
0-11 F-FX	Низький рівень досягнення результатів навчання	Статтю, текст доповіді не підготовлено або їх зміст не відповідає темі кваліфікаційного дослідження / з порушенням академічної доброчесності

Оцінювання звітної документації та захисту практики здобувача вищої освіти відбувається за критеріями: дотримання термінів здачі звітної документації та захисту практики; включення у зміст звіту результатів виконання усіх завдань практики; аргументованість виступу на підсумковій конференції.

**Шкала та критерії оцінювання звітної документації
та захисту практики здобувача вищої освіти**

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію оцінювання	Опис критерію оцінювання
10 А	Високий рівень досягнення результатів навчання	Звітну документацію подано у встановлений термін, зміст звіту містить результати виконання усіх завдань практики та пропозиції щодо її удосконалення; у щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи впродовж усього періоду проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі. Впевнено й аргументовано представлено звіт на підсумковій конференції
8-9 С-В	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Звітну документацію подано у встановлений термін, зміст звіту містить результати виконання усіх завдань практики та пропозиції щодо її удосконалення, але оформлений зі деякими огріхами; у щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи впродовж усього періоду проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі. Захист звіту на підсумковій конференції аргументований, але зі деякими неточностями
6-7 Е-Д	Середній рівень досягнення результатів навчання	Звітна документація не повністю оформлена або зі помилками; представлений звіт відповідає вимогам програми практики, але з певними огріхами у структурі та змісті, відсутні пропозиції щодо її удосконалення. Щоденник містить не повний аналіз змісту роботи. Захист звіту на підсумковій конференції поверховий, з помилками
0-5 F-FX	Низький рівень досягнення результатів навчання	Звітна документація оформлена частково. Частина обов'язкових елементів звіту та щоденник відсутні. Здобувач не захистив звіт у визначені терміни

1.9 ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

1. Звіт про виконання програми виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі (див. Додаток Б.1, Б.2).

2. Щоденник практики (див. Додаток В).

3. Відомості про виконання організаційно-методичної роботи (див. Додатки Г.1–Г.9):

➤ клас, прізвище, ім'я, по батькові класовода та вихователя, список учнів;

➤ розклад уроків, календарно-тематичне планування, план виховної роботи на період практики у відповідному класі;

➤ практичний матеріал з теми кваліфікаційного дослідження (програма/завдання діагностичних робіт та експериментального навчання, методичні рекомендації тощо)

➤ опис професійної діяльності / передового педагогічного досвіду / індивідуальної методичної роботи класовода відповідного ЗЗСО (план опису, структуру портфоліо педагога див. Додатки Г.3 – Г.6);

➤ матеріали аналізу роботи професійної спільноти вчителів початкових класів ЗЗСО (положення про професійну спільноту педагогічних працівників, орієнтовний зразок та критерії аналізу див. Додаток Г.7 – Г.9);

4. Відомості про виконання науково-дослідницької роботи (див. Додатки Д.1-Д.3):

➤ доповідь-висновок про стан досліджуваної проблеми в освітній діяльності відповідного класу ЗЗСО;

➤ опис спостережень, експериментів, анкетувань із теми кваліфікаційного дослідження;

➤ стаття, текст доповіді до наукової конференції на тему кваліфікаційного дослідження за результатами проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі (вимоги до змісту та технічного оформлення наукової статті див. Додатки Д.2-Д.3).

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Матеріали виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі мають бути набрані на комп'ютері.

Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку (*див. Додаток А*), що містить підписи керівників практики із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання, ПІБ.

Оформлення звіту здобувача вищої освіти повинне відповідати таким вимогам:

– обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору (але не менше 5 сторінок);

– текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 25 мм, правого – 10 мм;

– титульна сторінка оформляється за встановленою формою (*див. Додаток Б.1*).

Звіт повинен містити відомості про виконання здобувачем освітнього ступеня «магістр» усіх розділів програми практики. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій щодо проходження практики.

Розділи й окремі питання звіту мають бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності та конкретизовані (*див. Додаток Б.2*).

На останній сторінці звіту ставиться дата і підпис практиканта, оцінка і підпис безпосереднього керівника практики від закладу ЗЗСО, керівника практики від кафедри теорії та методик початкової освіти. Загальна оцінка виставляється керівником практики від випускової кафедри теорії та методик початкової освіти на основі рішення комісії із захисту практики.

Зразки оформлення звітної документації подано у додатках (*див. Додатки А, Б, В, Г, Д, Е*)

Звітну документацію здають провідному фахівцеві навчального відділу з організації практики педагогічного факультету у триденний термін після її завершення.

Час та місце проведення підсумкової конференції (захист практики) оголошується додатково.

1.10 МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Оцінка за проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі є комплексною. Пропонується таке співвідношення вагомості головних об'єктів оцінювання під час практичної діяльності здобувача освітнього ступеня «магістр»: організаційно-методична робота (70 балів), науково-дослідницька (20 балів), якість підготовки звітної документації та захист основних положень звіту виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі на підсумковій конференції (10 балів).

Розподіл балів оцінювання виробничої організаційно-методичної практики здобувача вищої освіти

№	Вид звітної роботи	Макси-мальна кількість балів	Примітка Оцінка за шкалою ECTS
1	Організаційно-методична	70	A (66-70) B (61-65) C (56-60) D (51-55) E (42-50) FX (25-41) F (24 і менше)
2	Науково-дослідницька	20	A (20) B (18-19) C (16-17) D (14-15) E (12-13) FX (9-11) F (8 і менше)
3	Якість підготовки звітної документації. Захист практики	10	A (10) B (9) C (8) D (7) E (6) FX (5) F (4 і менше)
Всього		100	

Підсумкове оцінювання виконання програми практики здобувачем вищої освіти відбувається за критеріями: рівень виконання програми практики, рівень розвитку професійних компетентностей, рівень сформованості професійно-педагогічних якостей та здібностей особистості

**Загальні шкала та критерії оцінювання
виконання програми виробничої організаційно-методичної практики
здобувачем вищої освіти**

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію оцінювання	Опис критерію оцінювання
1	2	3
90-100	Високий рівень досягнення результатів навчання	Усі завдання практики виконано у повному обсязі. Здобувач вищої освіти творчо застосовував теоретичні знання при виконанні завдань практики, якість роботи перевищила очікування. Оволодів професійними компетентностями на високому рівні, придбав значну кількість професійних умінь і навичок за всіма напрямками діяльності вчителя початкових класів. Студентом продемонстровано високий рівень психолого-педагогічної майстерності (гуманістичне спрямування, комунікабельність, організаторські схильності, перцептивні здібності, динамізм, відповідальність, дисциплінованість, професійне спрямування, креативність, інформаційна здатність, емоційна стійкість, артистизм, інтелігентність, працьовитість тощо
75-89	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики, проте в ході виконання завдань допущено помилки. Досить повно застосовував теоретичні знання при виконанні завдань практики, якість роботи відповідає очікуванням. Оволодів професійними компетентностями на достатньому рівні, придбав достатню кількість професійних умінь і навичок за всіма напрямками діяльності вчителя початкових класів. Особистісними характеристиками є гуманістичне спрямування, відповідальність, дисциплінованість, інтелігентність,

		працьовитість, професійне спрямування, емоційна скутість і невпевненість
60-74	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти виконав програму практики в неповному обсязі, в ході виконання завдань допущено значні помилки. Здобувач вищої освіти на достатньому рівні застосовував теоретичні знання при виконанні завдань практики, проте якість роботи не завжди відповідала очікуванням, час від часу були потрібні перевірка та коригування для забезпечення якості. Оволодів професійними компетентностями на середньому рівні, придбав окремі професійні уміння та навички за всіма напрямками діяльності вчителя початкових класів. Особистісними характеристиками є недисциплінованість, недосконалий прояв професійного спрямування, емоційна скутість і невпевненість
0-59	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики. Застосовував теоретичні знання при виконанні завдань практики фрагментарно, якість роботи була низькою, постійно необхідно було перевіряти/переробляти для забезпечення якості. Оволодів професійними компетентностями на низькому рівні, майже не придбав професійних умінь і навичок за всіма напрямками діяльності вчителя початкових класів. Особистісними характеристиками є недисциплінованість, пасивність, відсутність професійного спрямування тощо

Загальна підсумкова оцінка за практику виставляється у відомості обліку успішності та індивідуальному навчальному плані здобувача за двома шкалами оцінювання: національною і шкалою ECTS.

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A (відмінно)	Відмінно
82–89	B (дуже добре)	Добре
75–81	C (добре)	
67–74	D (задовільно)	Задовільно
60–66	E (достатньо)	
35–59	FX (незадовільно з можливістю повторного захисту)	Незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики)	

1.11 ПОРЯДОК ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

Формою звітності з практики є письмовий звіт.

Письмовий звіт разом із іншими документами (індивідуальне завдання, щоденник, характеристика та ін.) подається на рецензування керівнику практики від випускової кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від випускової кафедри звіт у друкованому вигляді подається на захист.

Щоденник є частиною звіту студента.

Звіт підписує здобувач вищої освіти.

Звітні матеріали виробничої практики студентів (щоденник, звіт) зберігаються на випусковій кафедрі упродовж трьох років.

2. Звіт з практики захищається здобувачем у комісії, призначеній завідувачем кафедри, факультетським керівником практики зі спеціальності 013 Початкова освіта. До складу комісії (не менше трьох осіб) входять: факультетський керівник практики зі спеціальності 013 Початкова освіта, керівники практики від кафедри теорії та методик початкової освіти, і, за можливості, керівники практики від ЗЗСО, а також викладачі дисциплін фахової підготовки.

Комісія оцінює результати практики здобувачів за дворівневою шкалою оцінювання у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики здобувачів вищої освіти впродовж десяти календарних днів після завершення практики.

Місце, час і форма приймання заліку з практики визначається деканатом факультету і доводиться до відома здобувачів та керівників практик.

У здобувачів заочної форми навчання комісія може приймати залік з практики в період сесії, що відбувається після практики.

3. Результати заліку із практики враховують:

– оцінку результатів виробничої роботи здобувача вищої освіти, подану в характеристиці керівника практики від ЗЗСО;

– оцінку результатів виконання програми практики (організаційно-методичної та науково-дослідницької роботи, звітної документації та захисту практики);

– відгук керівника практики від кафедри теорії та методик початкової освіти, зафіксований у щоденнику;

– додаткові умови оцінювання результатів практики від випускової кафедри теорії та методик початкової освіти: рівень розвитку професійних компетентностей та сформованості професійно-педагогічних якостей та здібностей особистості здобувача вищої освіти.

4. Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності здобувача, в залікову книжку / індивідуальний навчальний план здобувача за підписом голови комісії та враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом із його оцінками за результатами підсумкового семестрового контролю.

5. Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надане право на проходження практики повторно за умов, визначених Університетом та погоджених з базою практики. Здобувача вищої освіти, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховують з Університету.

1.12 ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

1.12.1 ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Загальні положення

1.1. Практика є невід'ємною складовою частиною процесу професійної підготовки студентів в Університеті та проводиться на оснащених відповідним чином базах Університету.

1.2. Практика студентів Університету проводиться на базах, які мають відповідати вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

1.3. Студенти можуть бути направлені на практику тільки на ті бази, з якими Університет завчасно уклав договір на її проведення за встановленою формою.

1.4. До початку проведення практики повинно бути проведено обстеження робочих місць студентів-практикантів відповідальними за організацію проведення практики особами.

1.5. Обов'язковою умовою допущення студентів до проходження практики є проходження ними вступного інструктажу з охорони праці під час трудового і професійного навчання та оформлення його у бланку реєстрації з підписами особи, яка проводила інструктаж та особи, яку інструктували.

2. Вимоги безпеки під час практики

2.1. Під час прибуття на базу практики студент-практикант повинен отримати вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці та поставити підпис у відповідних журналах інструктажу.

2.2. Студент має бути ознайомлений про те, що під час виконання професійних обов'язків на нього можуть впливати такі шкідливі або небезпечні чинники, як:

- висока психофізіологічна напруга;
- висока концентрація уваги;
- небезпека ураження електрострумом;
- небезпека виникнення загорань та пожеж;
- порушення параметрів мікроклімату, передбачених для навчальних приміщень;
- довготривалі статичні навантаження.

2.3. Студент-практикант повинен виконувати тільки ту роботу, яка йому доручена згідно з програмою практики.

2.4. У разі притягнення практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно доповісти про це керівнику практики.

3. Під час практики не допускається:

3.1. Не виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку установи, зокрема, запізнюватися на роботу.

3.2. Пропускати або не проводити визначені програмою практики уроки та зривати освітній процес.

3.3. Залишати робоче місце без дозволу керівника практики, учителя, директора ЗЗСО.

3.2. Відволікати від роботи педагогічних працівників, які його оточують, заважати освітньому процесу.

3.3. Залишати учнів, з якими він проводить навчальні заняття, позакласну діяльність без нагляду.

3.4. Під час занять у навчальному кабінеті виконувати роботу, яка не передбачена розкладом і планом занять.

3.5. У процесі виникнення недоліків у роботі обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) самостійно або разом з учнями їх ліквідувати, натомість негайно повідомити керівника закладу, учителя та припинити роботу до усунення недоліків.

3.6. Під час встановлення порушень вимог охорони праці в приміщенні для занять, розпочинати чи продовжувати роботу з учнями до усунення недоліків, які загрожують їхньому життю та здоров'я, зобов'язаний повідомити керівника закладу освіти про причини відміни занять у кабінеті.

3.7. Виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці учня чи в приміщенні. Ремонт виконується спеціально підготовленим персоналом закладу (електромонтером, слюсарем, електромеханіком).

4. Студент-практикант зобов'язаний:

4.1. Уживати заходи дисциплінарного впливу до учнів, які свідомо порушують правила безпечної поведінки під час занять.

4.2. Повідомляти керівника закладу про недоліки в забезпеченні охорони праці, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, травмонебезпеки обладнання, інструментів тощо).

4.3. Прийняти екстренні заходи під час погіршення стану здоров'я учня (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа тощо), надати йому необхідну першу (долікарську) допомогу та викликати медичного працівника;

4.5. Дбати про особисту безпеку, повідомляти, якщо потрібно, про погіршення стану власного здоров'я під час робочого процесу.

1.12.2 ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

1. Загальні положення

1.1. Із метою забезпечення повної безпеки життя і здоров'я дітей необхідно ретельно дотримуватись техніки безпеки, санітарно-гігієнічних вимог, правил пожежної і електробезпеки, дорожнього руху, поведінки дітей на уроках, під час виконання робіт, проведення масових заходів, екскурсій і прогулянок.

1.2. Під час практики студент відповідає за життя і здоров'я дітей.

1.3. Необхідно вжити всіх заходів для усунення небезпечних ситуацій, проявляти максимум уваги до учнів.

1.4. Під час практики постійно стежити за станом здоров'я дітей, знати учнів з вадами здоров'я; у випадку захворювання дитини викликати лікаря і батьків.

1.5. Необхідно регулярно проводити з учнями різні види інструктажів про дотримання правил ТБ, БЖД під час уроків, на перервах, у позаурочний час.

1.6. Провести позакласні виховні заходи з питання безпеки життєдіяльності.

2. Забезпечення БЖД учнів у приміщеннях

2.1. Здійснювати повсякденний нагляд за станом обладнання, меблів.

2.2. Підставки для квітів повинні бути стійкими; не дозволяється розміщувати квіти на шафах, на стінах, підвіконнях.

2.3. Не забивати цвяхи чи інші гострі предмети на рівні зросту дітей.

2.4. Необхідно здійснювати щоденне вологе прибирання і регулярно провітрювання класної кімнати; стежити за чистотою вікон, занавісок; ніщо не повинно перешкоджати доступу світла в класну кімнату.

2.5. Навчальне обладнання, знаряддя праці слід зберігати в спеціально відведених безпечних місцях.

2.6. У класі розмістити стенди з правилами пожежної безпеки та дорожнього руху.

3. Дотримання правил ТБ на уроках «Я досліджую світ», «Дизайн і технології»

3.1. Перед початком роботи варто детально проінструктувати дітей з кожного виду навчального завдання.

3.2. Інструктаж супроводжувати показом безпечних прийомів роботи.

3.3. Після інструктажу слід шляхом часткового показу дій дітьми переконатись, що вони засвоїли правила і вимоги безпеки.

3.4. У процесі роботи з ножицями необхідно ретельно стежити, щоб діти правильно їх тримали (направленими від себе від сусіда, від очей тощо).

3.5. Ножиці повинні бути з тупими кінцями і зберігатись у спеціальній коробці чи пеналі.

3.6. Під час роботи з тканиною треба стежити, щоб діти користувались наперстком, не використовували іржаві голки.

3.7. Необхідно зберігати голки, булавки в спеціальних коробках, подушечках.

3.8. Уважно стежити, щоб діти не брали булавки, голки до рота, не прикріпляли до одягу, не кидали на підлогу.

3.9. У випадку поранення необхідно надати дитині першу медичну допомогу або викликати лікаря.

3.10. У класній кімнаті (майстерні) мати аптечку з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги.

4. Дотримання правил БЖД на уроках фізкультури

4.1. Перед уроком ретельно перевірити стан спортивного залу чи майданчика.

4.2. Перед уроком у залі необхідне вологе прибирання, дотримання чистоти та порядку упродовж уроку.

4.3. Спортивне обладнання повинно бути справним, надійно закріпленим, зберігатись у безпечному місці.

4.4. Уроки фізкультури слід проводити в спортивному одязі, взутті відповідно до пори року.

4.5. Слід навчати учнів безпечного виконання фізичних вправ, дотримання дисципліни і правил поведінки, сумлінного виконання всіх команд учителя.

4.6. Необхідно стежити за дозуванням фізичних вправ, станом здоров'я дітей, знати дітей з ослабленим здоров'ям.

4.7. Здійснювати страхування учнів під час виконання фізичних вправ.

4.8. Діти, тимчасово звільнені від занять, зобов'язані бути присутніми в спортивному залі чи на майданчику.

4.9. Користуватись спортивним обладнанням та інвентарем без дозволу вчителя учням забороняється.

4.10. У спортивному залі необхідно мати аптечку з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги.

5. Дотримання правил ТБ під час використання ІКТ

5.1. Перед роботою провести інструктаж з ТБ на робочому місці.

5.2. Користуватись електрообладнанням дозволяється тільки за надійного заземлення корпусу.

5.3. Перед початком роботи необхідно включити систему кондиціонування повітря в приміщенні.

5.4. Необхідно правильно відрегулювати освітлення робочого місця.

5.5. На екран діти повинні дивитись під прямим кутом, а не збоку.

5.6. Під час роботи не допускаються сторонні розмови, подразнюючі шуми.

5.7. Усі кабелі слід вставляти і виймати тільки при вимкненій апаратурі.

5.8. За появи будь-яких несправностей або запаху горілого слід повідомити відповідального за електрообладнання.

5.9. Після закінчення роботи необхідно привести в порядок робоче місце, вимкнути електропостачання.

6. Охорона життя і здоров'я дітей при проведенні екскурсій, прогулянок

6.1. Перед екскурсією вчителів необхідно відвідати і оглянути її об'єкт, вибрати місце для безпечного розміщення дітей.

6.2. До виходу на об'єкт учитель разом з представником адміністрації школи проводить інструктаж учнів з ТБ, правил дорожнього руху.

6.3. На об'єктах, якщо там працюють люди, учнів інструктує керівник або досвідчений працівник.

6.4. Екскурсію необхідно проводити за чітким планом, затвердженим керівником школи, дотримуючись часу (40–50 хв).

6.5. Не можна дозволяти учням під час екскурсії наближатись, торкатись окремих видів обладнання, транспортних засобів, загонів для свійських чи диких тварин.

6.6. Необхідно бути дуже уважним до сигналів, які подаються персоналом, не відволікати працівників своїми розмовами.

6.7. Не можна допускати порушення дисципліни з боку дітей, відлучення з місця екскурсії чи прогулянки, ігор, бешкетництва.

6.8. Важливо продумати організований відпочинок дітей після екскурсії і місце його проведення.

6.9. Шлях до місця екскурсії і повернення повинен бути найкоротшим, безпечним, з пунктами відпочинку, з мінімальною кількістю переходів через проїзні частини доріг.

6.10. З класом в 30 осіб вирушають 2 керівники, призначені директором чи заступником директора школи.

6.11. Перед виходом, після привалів, перед поверненням необхідно перерахувати дітей.

6.12. Колону дітей формують з урахуванням, що на початку і в кінці потрібно поставити пари найбільш дисциплінованих, уважних учнів.

6.13. Під час руху колони дорослі повинні знаходитись у голові і в кінці з сигнальними червоними прапорцями.

6.14. Екскурсійне обладнання ретельно продумується і відбирається, рівномірно розподіляється між дорослими і дітьми з умовою, що максимальна вага для дітей не повинна перевищувати 3 кг.

6.15. Забороняється збір дітьми невідомих плодів, ягід, грибів, рідкісних об'єктів природи; забороняється пити воду з відкритих джерел.

6.16. У випадку виникнення небезпечних ситуацій, захворювання або травмування дітей, екскурсія призупиняється, діти відводяться в безпечне місце, а потерпілому надається перша медична допомога, при необхідності його направляють у найближчий медичний пункт, повідомляють про випадок та стан дитини директора школи, батьків.

6.17. Передбачати надзвичайні ситуації, пов'язані із порушенням спокою громадського порядку, а також через військовий стан в Україні.

7. Алгоритм дій для вчителів у разі проведення занять і увімкнення сигналів тривоги

7.1. Відповідальна особа вмикає наявну систему оповіщення закладу.

7.2 Вчитель сповіщає учнів про загрозу, а батьків – про переміщення дітей до укриття.

7.3 Необхідно організувати пересування двома колонами в приміщенні класу та швидко залишити кабінет.

7.4 Для супроводу початкових класів можуть бути залучені помічники.

7.5 Для швидкого надання медичної допомоги має бути залучений медичний працівник.

7.6 Відповідальні особи після оголошення сигналу оповіщення мусять перевірити всі приміщення закладу на відсутність у них учасників освітнього процесу та працівників закладу, по завершенню перевірки прямувати до найближчого укриття.

7.7 Учні, які знаходяться на подвір'ї закладу, під час сигналу оповіщення повинні самостійно рухатися до найближчого укриття фонду захисних споруд.

7.8 У середині захисної споруди відповідальні особи повинні допомогти учасникам освітнього процесу швидко та спокійно зайняти місця.

7.9 Під час перебування в захисній споруді вчителі та відповідальні особи здійснюють необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті.

7.10 Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги, вчителі та відповідальні особи слідкують за тим, щоб вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався колонами або групами.

7.11 Під час переміщення до укриттів необхідно врахувати наявність інклюзивних груп і класів. У випадку присутності дітей з ООП – попередньо проводити з ними навчання та бесіди, передбачити швидке та спокійне переміщення до укриття, спеціальне місце та заходи, що будуть здійснюватися в укриттях для максимального залучення до них дітей з ООП.

8. Детальний порядок дій вчителя на випадок евакуації

8.1 негайно організуйте евакуацію дітей з будівлі школи.

8.2 Зберіть учнів і зробіть перекличку.

8.3 Проведіть учням короткий інструктаж щодо пересування школою у безпечне місце.

8.4 Повідомте адміністрації школи, хто з учнів перебуває разом з вами, а хто відсутній.

8.5 Дізнайтеся, які аварійні виходи обстежені й безпечні.

8.6 Якщо відчуваєте запах диму, закрийте дихальні шляхи щільно згорнутим предметом одягу та виведіть учнів.

8.7 Коли прибудете на місце евакуації, зробіть повторну перекличку.

8.8 Повідомте адміністрацію школи про те, що дісталися безпечного місця.

9. Інструкція про дії вчителів під час евакуації за пожежі

9.1 Після отримання сигналу про евакуацію учитель зобов'язаний:

- припинити навчання;
- знеструмити електричні прилади та обладнання, вимкнути світло і зачинити вікна у приміщенні, де проводилися заняття;
- у разі значного задимлення видати учням наявні у кабінеті засоби індивідуального захисту;
- з урахуванням обстановки, що склалася, визначити найнебезпечніші евакуаційні шляхи й виходи з будівлі відповідно до плану евакуації до безпечної зони в найкоротший строк;
- ретельно перевірити кабінет, щоб унеможливити перебування учнів у небезпечній зоні;
- ліквідувати умови, що спричиняють виникнення паніки;
- у найкоротший час організовано вивести учнів найбезпечнішими евакуаційними шляхами і виходами з будівлі відповідно до плану евакуації;
- з метою запобігання поширенню вогню, диму не відчиняти вікна і двері, а також не розбивати скло, оскільки доступ кисню збільшить осередок пожежі, і вогонь та дим поширяться до суміжних приміщень.

9.2 Після виходу з будівлі вчитель має привести учнів на збірний пункт і перевірити їх присутність за списком. Про відсутність кого-небудь із учнів вчитель має повідомити керівнику навчального закладу або особі, яка його заміщує;

9.3 Учителю не можна залишати учнів без нагляду з моменту виявлення пожежі та до її ліквідації.

1.13 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Батьківські збори : шляхи до партнерства та співпраці : методичний посібник для вчителів початкових класів / уклад. : О. В. Пагава, Я. О. Чернишова. Харків : Друкарня Мадрид, 2018. 96 с.
2. Бахмат Н. В. Інноваційні технології вивчення математики в початковій школі : навчальний посібник / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка ; педагогічний факультет. Київ: Міленіум, 2022. 284 с.
3. Бахмат Н. Підготовка майбутнього вчителя до використання цифрових технологій у початковій школі. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в Новій українській школі: оновлення філософії освіти : монографія ; за заг. ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. С. 291-324.
4. Гра по-новому, навчання по-іншому. Методичний посібник / Упорядник О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с.
5. Гудима Н.В. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до застосування інноваційних технологій на уроках мовно-літературної освітньої галузі // Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в Новій українській школі: оновлення філософії освіти : монографія ; за заг. Ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. С. 197-228.
6. Державний стандарт початкової освіти. Учитель початкової школи. 2018. № 4 (вкладка). С. 1–16.
7. Дидактико-методичні засади контролю й оцінювання навчальних досягнень молодших школярів : монографія / Онопрієнко О.В. Київ : Педагогічна думка, 2020. 400 с.
8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. [2-е вид., допов.]. Київ : Академвидав, 2012. 352 с.
9. Діагностика та механізми подолання втрат у навчанні молодших школярів. Методичні рекомендації [Електронне видання]/ кол. автор. ; за загальною редакцією О.М. Топузова ; укл. О. В. Онопрієнко. Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2023. 146 с.
10. Діяльнісна математика. Методичний посібник із фасилітації уроків математики в початковій школі / The LEGO® Foundation. Запоріжжя : СТАТУС, 2023. 208 с.
11. Дорож І. А., Ковальчук А. Ф. Формування емоційно-етичної компетентності майбутніх педагогів засобами технологічної діяльності // Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в Новій українській школі: оновлення філософії освіти : колективна монографія ; за заг. ред. Н. В. Бахмат, Н. В. Мелекесцевої, Н. В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. С. 7–64.

12. Дорож І. А., Ковальчук А. Ф. Методика навчання освітньої галузі «Технології» : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2018. 264 с.
13. Електронні освітні ігрові ресурси в освітньому процесі початкової школи: науково-методичний посібник./ Ларіонова Н. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 96 с.
14. Електронні підручники для 1, 2, 3, 4 кл. закладів загальної середньої освіти. URL: https://library.kpnu.edu.ua/ufd/page_lib.php
15. Застосування педагогічної технології «Щоденні 5» у роботі над текстом у початковій школі (1–2 класи) : навчально-методичний посібник / упорядник: Наталія Тіхонова. Кропивницький, 2021. 100 с.
16. Застосування педагогічної технології «Щоденні 5» під час роботи над текстом у початковій школі (3-4 класи) : навчально-методичний посібник / Упорядник Наталія Тіхонова. Кропивницький, 2022. 96 с.
17. Індивідуальний підхід до формування і розвитку навички читання молодших школярів: методичний посібник. / Мартиненко В. О. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.
18. Інноваційні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі : навч. посіб. / заг. ред. Н. В. Гудими. Кам'янець-Подільський : Друк-сервіс, 2018. 168 с.
19. Інтегративний підхід : актуальність, сутність, особливості впровадження в умовах початкової школи : навчально-методичний посібник / уклад. : Н. Б. Ларіонова, Н. М. Стрельцова. Харків : Друкарня Мадрид, 2018. 76 с.
20. Інтеграція медіаграмотності в навчальний предмет «Я досліджую світ». Навчально-методичний посібник / Волощенко О., Козак О. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 36 с.
21. Інтегрований розвиток наскрізних умінь молодших школярів / Крамар Н.П., Голоцукова Л.М. Маріуполь : Комунальний заклад «Маріупольська загальноосвітня школа I – III ступенів № 64, 2019. 80 с.
22. Каніщенко А. П. Методика навчання української мови в початковій школі : лекційно-практичний курс із дисципліни. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. Кн. 1 : Методика вивчення мовної теорії ; методика розвитку усного і писемного зв'язного мовлення. 176 с.
23. Каніщенко А. П. Методика навчання української мови в початковій школі : лекційно-практичний курс із дисципліни. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. Кн. 2 : Методика навчання грамоти ; методика літературного читання. 256 с.
24. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : навч. посіб. (для студ. пед. вузів). Київ : Вища школа, 2005. 313 с.
25. Качак Т. Б. Літературна освіта молодших школярів : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. 2017. 44 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2075/1/Качак%20Т.%20Літературна%20освіта.pdf>

26. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва : підручник. Київ : Академія, 2016. 352 с. (Альма-матер).
27. Квести в початковій школі / Большакова І., Пристінська М., Ареф'єва В. Київ : Вид. дім «Перше вересня», 2016. 136 с.
28. Ковальчук О.В. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до використання інноваційних педагогічних технологій на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в новій українській школі: оновлення філософії освіти : монографія ; за заг. ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. С. 258-291.
29. Компетентнісна спрямованість розвивального навчання в початковій школі: збірник матеріалів учителів початкових класів, які працюють за системою розвивального навчання ДРiМ (В. В. Давидова, В. В. Репкіна, С. Д. Максименка та ін.) / упорядник Наталія ТИХОНОВА. Кропивницький, 2021. 68 с.
30. Концепція створення освітніх онлайн-ресурсів для дітей молодшого шкільного віку. 36 с.
31. Крокуємо до успіху: ранкові зустрічі: навчально-методичний посібник / уклад.: Н. Б. Ларіонова, Н. М. Стрельцова, М. О. Банник. Харків : Друкарня Мадрид, 2018. 114 с.
32. Культура добросусідства. «Батьківські збори по-новому: актуально, інтерактивно, корисно» : програма і методичні рекомендації / (редактори-укладачі: О.В.Аніщенко, М.А.Араджионі, А.І.Гусєв, В.І.Потапова). Київ : ТОВ «Прометей», 2019. 544 с.
33. Масол Л. М. Методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво». 205 с. URL: https://library.kpnu.edu.ua/ufd/page_lib.php
34. Мартіна О.В. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкових класів у процесі фахової підготовки на засадах партнерства. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в новій українській школі: оновлення філософії освіти : монографія ; за заг. ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. 366 с.
35. Матвієнко О. В. Виховання молодших школярів: теорія і технологія : посібник. Київ : Стилос, 2006. 543 с.
36. Медіаграмотність у початковій школі : посібник для вчителя / Волошенюк О. В., Ганик О. В., Голощапова В. В., Дегтярьова Г.А., Іванова І. Б., Кожанова А. Ю., Пиза Г. Ю., Шкрєбець О. О., Янкович О. І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018. 234 с.
37. Методика навчання української мови в початковій школі : навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / за наук. ред. М. С. Вашуленка. Київ : Літера ЛТД, 2011. 364 с.
38. Мелекесцева Н. В. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до здійснення організаційно-методичної роботи як основи безперервного професійного розвитку // Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в Новій українській школі:

оновлення філософії освіти : монографія ; за заг. ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. С. 164-196.

39. Моделювання портфоліо педагога : навч.-метод. посіб. / уклад. Н. В. Бахмат. 2-ге вид., переробл. і допов. Кам'янець-Подільський : Буйницький О. А., 2014. 72 с.

40. Московчук Л. М. Методичні аспекти підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування артистичних умінь у молодших школярів на уроках мистецтва. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в Новій українській школі: оновлення філософії освіти : колективна монографія ; за заг. ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. С. 100-131.

41. Московчук Л. М. Морально-естетичне виховання молодших школярів засобами духовної музики українських композиторів : наукова монографія. Кам'янець-Подільський : ФОП Панькова А. С., 2022. 360 с.

42. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти» / Антонова О. П. Київ : Генеза, 2019. 96 с.

43. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу» / Масол Л. М. Київ: Генеза, 2019. 208 с.: іл. URL: https://library.kpnu.edu.ua/ufd/page_lib.php

44. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 3-4 класах закладах загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Масол Л.М. Київ : Генеза, 2020. 160 с. URL: https://library.kpnu.edu.ua/ufd/page_lib.php

45. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та інші. : Київ : Видавництво «Алатон», 2019. 128 с.

46. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа : методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Гільберт Т. Г., Тарнавська С. С, Павич Н. М. Київ : Генеза, 2019. 256 с.

47. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу / Гільберт Т.Г., Тарнавська С.С., Хитра З.М., Павич Н. Київ : Генеза, 2020. 240 с.

48. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інформатики у 1–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу»: для пед. працівників / Суховірський О. В. Київ : Генеза, 2021. 160 с.

49. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: технологічна освіта у початковій школі» : для пед. працівників / Тетяна Гільберг [та ін.]. Київ : Генеза, 2021. 160 с.

50. Науково-методичний супровід професійної підготовки педагогічних та керівних кадрів для Нової української школи : монографія [Електронне видання] / Л. В. Задорожна-Княгницька та ін. ; за заг. ред. О. А. Голюк. Київ : Маріупольський державний університет, 2024. 236 с.

51. Нестандартні уроки позакласного читання в початковій школі (з досвіду роботи вчителів початкових класів Кіровоградщини) : методичні розробки для вчителів початкових класів / упорядник Н.Г. Тіхонова. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2024. 132 с.

52. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Гущина Н.І. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 112 с.

53. Нова українська школа: дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1-2 класів: навч.-метод. посіб. / П. Г. Копосов. Харків : Вид-во «Фабула», 2021. 160 с.

54. Нова українська школа: діагностична та корекційно-розвивальна робота з молодшими школярами : навчально-методичний посібник / С. Л. Коробко, О. І. Коробко. Київ : Літера ЛТД, 2021. 160 с.

55. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. / Онопрієнко О. В. Харків, 2021. 208 с.

56. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник / Вашуленко М. С. Київ : Видавничий дім "Освіта", 2019. 192 с.

57. Нова українська школа: методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з предметів мовно-літературної галузі в початковій школі Навчально-методичний посібник / І. П. Старагіна / За редакцією О. В. Волошенюк, В. Ф. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 58 с.

58. Нова українська школа: організація взаємодії з батьками учнів початкової школи: навчально-методичний посібник / Бабко Т.М., Банах О.В., Вознюк А.В., Коломоєць Г.А., Кудрик Л.Г., Мельник О.М. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 208 с.

59. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. Львів : Світ, 2019. 136 с.

60. Нова українська школа: організація медіаосвіти в початковій школі : навчально-методичний посібник / Старагіна І. П., Волошенюк О. В., Мокрогуз О. П., Ганик О. В. Київ : ПРОПАПР, 2021. 160 с.

61. Нова українська школа: організація позаурочної діяльності в початковій школі на засадах партнерської взаємодії учасників освітнього процесу : навч.-метод. посіб. / Н. І. Гущина, Т. Г. Орлова, Л. Г. Кондратова. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 160 с.

62. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навчально-методичний посібник / Цимбалару А.Д. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.

63. Нова українська школа : poradnik dla vchitelja (navchalno-metodичний посібник) / Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області, 2018. 126 с.

64. Нова українська школа : poradnik dla vchitelja / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.

65. Нова українська школа: психолого-педагогічна підтримка молодших школярів із труднощами в навчанні: навч.-метод. посіб. / Лоліта Малініна. Київ : Грамота, 2021. 64 с.

66. Нова українська школа: розвиток критичного мислення в учнів початкової школи: навчально-методичний посібник / Пометун О.І. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 192 с.

67. Нова українська школа: розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навчально-методичний посібник / Старагіна І. П., Терещенко В. М., Панченков А. О. Харків : Соняшник, 2020. 176 с., іл.

68. Нова українська школа: теорія і практика формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи : навчально-методичний посібник / Котик Т.М. Тернопіль: Астон, 2020. 192 с.

69. Нова українська школа: український правопис у системі формування орфографічної компетентності в учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. / Н.О. Воскресенська, М.В. Коновалова, І.М. Літвінова, О.О. Якименко. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 160 с.

70. Нова українська школа: формування соціальної компетентності учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. / Лоліта Малініна. Київ : Грамота, 2021. 72 с.

71. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навч.-метод. посіб. / Т.М.Костенко, К.С.Довгопола. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 176 с.

72. Омеляненко В. Л., Кузьмінський А. І. Теорія і методика виховання : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 415 с.

73. Олинець Т. В. Підготовка здобувачів вищої освіти до реалізації професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності в початковій школі // Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в Новій українській школі: оновлення філософії освіти : колективна монографія ; за заг. ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. С. 228-258.

74. Онопрієнко О. В. Інструментарій оцінювання результатів компетентісно орієнтованого навчання молодших школярів: методичний посібник/ Онопрієнко Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2020. 72 с. URL: https://library.kpnu.edu.ua/ufd/page_lib.php

75. Палійчук О. М. Методика навчання каліграфічного письма: Навчальний посібник. Чернівці : Букрек, 2010. 344 с.

76. Палійчук О., Прокоп І. Методика навчання освітньої галузі «Математика» в початковій школі : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т, 2017. Ч. 1. 224 с.

77. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Каравела, 2016. 496 с.

78. Партнерська взаємодія між школою та сім'єю як необхідна умова формування системи цінностей дитини (з досвіду роботи) : навч.-метод. посіб. / уклад. Г. М. Стеценко, Н. Г. Тіхонова. Кропивницький, 2023. 48 с.

79. Пашенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 228 с.

80. Педагогічна майстерність учителя початкових класів: візуалізація навчальної інформації в початковій школі : методичний посібник / Малихін О., Липчевська І. Київ : «Видавництво Людмила», 2023. 74 с.

81. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в Новій українській школі: оновлення філософії освіти : монографія ; за заг. ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. 366 с.

82. Порадник з питань організації освітнього процесу в початкових класах закладів загальної середньої освіти : матеріали інструктивно-методичної наради «Початкова освіта в нових реаліях: досвід, ризики та перспективи». Ужгород, ЗІППО, 2022. 81 с.

83. Початкова школа: виховання на цінностях: збірник виховних справ / упорядники : Л. П. Ткаченко, А. О. Ткаченко, О. В. Романюк. Біла Церква. КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2017. 88 с.

84. Початкова школа: виховання на цінностях. Частина І. Національно-патріотичне виховання на уроках літературного читання : методичний посібник / упорядники: Л.Ткаченко, О.Романюк, А.Ткаченко. Біла Церква, 2017. 183 с.

85. Природнича освіта у початковій школі: історія, теорія, практика : навч. посіб. для вчителів початкових класів / уклад. А. М. Мартін, Н. В. Тарапака. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2023. 60 с.

86. «Промоції та інноваційні мотивації учнів початкових класів НУШ до читання сучасної української дитячої літератури: підходи й можливості» (Практичний посібник до Хрестоматії сучасної української дитячої літератури для 1,2 класів серії «Шкільна бібліотека»). Славута, 2023. 124 с.

87. Професійна компетентність вчителя початкових класів : навч.-метод. посіб. для вчителів / автори-упоряд.: В. Є. Берека, А. В. Галас. Харків : Ранок, 2018. 496 с.

88. Розвиток креативності в учнів різного віку : навч.-метод. посіб. / Павлюх В. В. КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського». 2023. 72 с.

89. Розвиток критичного мислення молодших школярів в умовах Нової української школи : методичний посібник / автор-уклад. Н. Б. Ларіонова. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 64 с.

90. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.

91. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти : посібник для вчителів і методистів початкового навчання. 3-тє вид., без змін. Київ : Богданова А. М., 2009. 226 с.

92. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання : методичний посібник / Савченко О. Я. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.

93. Скворцова С. О. Нова українська школа: методика навчання математики у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. / Світлана Скворцова, Оксана Онопрієнко. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 352 с. URL: https://library.kpnu.edu.ua/ufd/page_lib.php

94. Скворцова С. О. Нова українська школа: методика навчання математики у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. / С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 320 с. URL: https://library.kpnu.edu.ua/ufd/page_lib.php

95. Соціалізація молодших школярів у взаємозв'язку урочної та позаурочної діяльності: методичний посібник. / Бібік Н. М. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.

96. Технології оцінювання особистісних і навчальних досягнень учнів початкової школи. Методичний кейс: метод. посіб. / О. Онопрієнко, О.Петрук, Т.Павлова ; Ін-т педагогіки НАПН України. Відділ початкової освіти ім. О. Я. Савченко. Київ : Педагогічна думка, 2023. 247 с.

97. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти 1–2 класи + Закон України «Про освіту» + Державний стандарт початкової освіти. Київ : Освіта-Центр плюс, 2018. 240 с.

98. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти 3–4 класи. 2019.

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Shiyana.pdf>

99. Тлумачний словник шкільної лексики (початкова школа) / автори-укладачі : Н. В. Гудима, Н. В. Мелекесцева. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 120 с.

100. Третяк Н.В. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в новій українській школі: оновлення філософії освіти : монографія; за заг. редакцією Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. 366.

101. Уроки креативності. Практичний досвід розвитку креативного мислення дітей 7-10 років : посібник для вчителів, педагогів та батьків / За ред. Т. О. Пушкарьової // Київ : ТОВ «Росток А.В.Т.», 2022 60 с.

102. Федорчук В. В. Педагогічні технології в початковій школі : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д. Г., 2014. 268 с.

103. Формування вмінь візуалізації навчальної інформації майбутніх учителів початкової школи: методи діагностики : метод. посіб. / Малихін О. В., Ліпчевська І. Л. Київ : «Вид-во Людмила», 2023. 72 с.
104. Формування і розвиток навичок письма молодших школярів на засадах диференційованого підходу : методичний посібник. / Прищепка О. Ю. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с.
105. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Кальчук М. І. Програма курсу українознавства за вибором «Я люблю Україну» (1-4 класи). Початкова школа. 2016. № 9. С. 39-48.
106. Черкасов В. Г. Теорія і методика музичної освіти : навч. посіб. Київ : Академія, 2016. 240 с. (Альма-матер)
107. Шевців З. М. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 384 с.
108. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник / Упорядник О.Рома. The LEGO Foundation, 2018. 32 с.
109. Шість цеглинок – сходинки успішного вивчення математики у початковій школі : методичні рекомендації / Пашанова Т. Кропивницький : КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2022. 44 с.
110. STEM-освіта в початковій школі: від навчальної моделі до реального уроку. І. Потапенко; за заг. ред. О. Елькін, О. Масалітіна; упорядкув. К. Ремез. Електронне видання. Київ : ГО «EdCamp Ukraine», 2023. 300 с.

Інформаційні ресурси

1. Видавництво «Початкова школа». URL: <http://www.pochatkova-shkola.net/index.htm>.
2. Вчитель вчителю, учням та батькам. URL: <http://teacher.at.ua/>.
3. Електронні версії підручників для 1-4 класів. URL: <https://cutt.ly/2apITMT>
4. Інтерактивний посібник-глосарій для вчителів початкових класів. URL: <https://edera.gitbooks.io/glossary/>.
5. Нова українська школа. URL: <http://nus.org.ua/>.
6. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.
7. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді. Затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 641 від 16.06.2015. URL: <http://osvita.ua/legislation/other/5397/>.
8. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір. URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001>.
9. Концепція «Нова українська школа». Затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 988-р від від 14 грудня 2016 р. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>
10. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти в умовах дистанційного навчання /

авторський колектив; за ред. Є. М. Бачинської, О. В. Матушевської. Біла Церква : КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів». 2020. 109 с. URL: <https://www.kristti.com.ua/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osvity-v-umovah-dystantsijnogo-navchannya/> (дата звернення : 17.06.2020).

11. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. URL: <http://osvita.in.ua/index.php?option>.

12. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.

13. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації. Травень 2020. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>

14. Освіта UA. URL: <https://osvita.ua/>.

15. Основні орієнтири виховання учнів 1–11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 1243 від 31.10.2011. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/, вільний.

16. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти: затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text>

17. Портал вчителів початкових класів «Урок». URL: <http://www.yrok.net.ua/>.

18. Поясик О. І., Лаппо В. В. Методика виховної роботи : навч. посіб. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2011. 202 с. URL: [\">http://194.44.152.155/elib/local/sk767167.pdf.\](http://194.44.152.155/elib/local/sk767167.pdf)

19. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40. URL: <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliohrafichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/>

20. Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів Нової української школи : наказ МОН від 02.09.2020 № 1096. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shhodo-zapovnennya-klasnogo-zhurnalu-uchniv-pochatkovih-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli>

21. Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 р. № 673. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/673-2021-п#Text>

22. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання учнів 1 класу у Новій українській школі : наказ МОН від 20.08.2018 р. № 924. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/ocinyuvannya>

23. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 2 класу : наказ МОН від 27.08. 2019 р. № 1154. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/novaukrschool/08/29/2-klas-nush.pdf>

24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи: наказ МОН від 16.09.2020 №1146. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76726/

25. Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10. 2020 № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2020-p#Text>

26. Про затвердження Системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів : проект наказу МОН. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/regulatorna_dijalnist/2020/09/14/Systema%20otsinyuvannya/Proyekt%20nakazu%20MON%20Systema%20otsinyuvannya.pdf

27. Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі : Указ Президента України від 25 травня 2020 р. №195/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789>

28. Про освіту : Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>.

29. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січня 2020 року № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.

30. Про Рекомендації щодо організації і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної педагогічної освіти : лист МОНУ від 03.07.2002 N 1/9-318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-318290-02#Text>.

31. Про Стратегію національно-патріотичного виховання : Указ Президента України від 18 травня 2019 р. №286/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2862019-27025>

32. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Закон України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/.

33. Професійний стандарт за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» : затв. наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 грудня 2020 р. №2736. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/78704/

34. Рекомендації щодо організації оцінювання в умовах дистанційного навчання : лист МОНУ від 16.04.2020 № 1/9-213. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/72975/
35. Руханки. URL: <https://cutt.ly/narLobL>, <https://cutt.ly/CarLjNT>
36. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти: затв. наказом МОЗ від 25.09.20 р. № 2205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
37. Студія онлайн-освіти “Educational Era”. URL: <https://www.ed-era.com/>.
38. Фізкультхвилинки в початковій школі. URL: <http://klasnaocinka.com.ua/>, <http://www.myvchytel.dp.ua>
39. Цікава наука на каналі YouTube. URL: <https://cutt.ly/7apIVuF>
40. Щоденник.ua – шкільна освітня мережа. URL: <http://company.shodennik.ua/benefits/education/>
41. Щодо організації форм здобуття загальної середньої освіти в Новій українській школі : лист Міністерства освіти і науки України від 20.08. 2019 року № 1/9-525. URL: mon.gov.ua › пра › shodo-organizaciyi-form-zdobutty.
42. Щодо організації дистанційного навчання: лист МОНУ від 02 листопада 2020 р. № 1/9-609 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-distancijnogo-navchannya>
43. «Я досліджую світ». Онлайн-ресурси для компетентнісного навчання учнів початкових класів. URL: <https://goo.su/0zYk>
44. Як діяти вчителям під час занять при оголошенні сигналу «Повітряна тривога. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/bezpechne-osvitnye-seredovishe-yak-diyati-vchitelyam-pid-chas-zanyat-pri-ogoloshenni-signalu-povitryana-trivoga>
45. BrainBasket Foundation. URL: <https://brainbasket.org/ru/besplatnyie-uroki-scratch/>.
46. ClassDojo. URL: <https://www.classdojo.com/uk-ua/signup/>.
47. Classroom. URL: <https://classroom.google.com>.
48. Classtime. URL: <https://www.classtime.com/uk/>
49. Duolingo. URL: <https://uk.duolingo.com>
50. EdEra. URL: <https://www.ed-era.com/courses/>
51. Learning Apps.org Google. URL: <http://dystosvita.blogspot.com/2014/04/learningappsorg.html>
52. Moodle. URL: <https://moodle.org/>
53. Kahoot. URL: www.pedrada.com.ua ›
54. The MetropolitanMuseum of Art. URL: <https://www.youtube.com/user/metmuseum>
55. Zoom. URL: <https://blog.zoom.us/wordpress/> ru

**МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ ПРАКТИКИ
В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки звітної документації

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
з виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі
здобувача рівня вищої освіти «магістр»
_____ форми навчання
(денної, заочної)
спеціальності 013 Початкова освіта
прізвище, ім'я, по батькові

Курс/семестр _____
Кількість годин/ кредитів ECTS _____
Термін практики _____

Керівник практики
від кафедри теорії та методик початкової освіти

посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ

підпис

Кам'янець-Подільський – рік

Додаток Б.1

Зразок оформлення титульної сторінки звіту

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

ЗВІТ
про виконання програми виробничої
організаційно-методичної практики в початковій школі
здобувача рівня вищої освіти «магістр»
_____ форми навчання
(денної, заочної)
спеціальності 013 Початкова освіта

прізвище, ім'я, по батькові

Курс/семестр _____
Кількість годин/кредитів ECTS _____
База практики _____
назва закладу загальної середньої освіти
Термін практики _____

Додаток Б.2

*Орієнтовний зразок оформлення звіту
про виконання програми виробничої організаційно-методичної практики
в початковій школі*

**Звіт
про виконання програми виробничої
організаційно-методичної практики в початковій школі**

З «__» «_____» 20_ року по «__» «_____» 20_ року проходила виробничу організаційно-методичну практику в початковій школі в (назва закладу загальної середньої освіти, класу, ПІБ класовода).

Звіт повинен містити:

- мету і завдання практики;
- зміст діяльності здобувача-практиканта за період проходження практики;
- ступінь виконання запланованих завдань відповідно до індивідуального плану та завдань практики;
- висновки та пропозиції.

Орієнтовні питання, на які слід звертати увагу при складанні «Звіту»:

I. Організаційно-методична робота

- Які нормативні документи, що регламентують роботу початкової школи і, зокрема, Нової української школи, вивчили?
- З якою новою для Вас психолого-педагогічною та методичною літературою з теми кваліфікаційного дослідження ознайомились? Вказати назви джерел і прізвища авторів, їх цінність і актуальність для розв'язання проблеми кваліфікаційного дослідження.
- Коротко опишіть інтерес класовода та інших вчителів класу до досліджуваної Вами проблеми та досвід її розв'язання ними.
- Які інноваційні технології, методики, форми, методи і прийоми з теми кваліфікаційного дослідження Ви використали при проведенні експериментального навчання і плануєте використовувати в майбутньому?
- Який практичний матеріал з теми кваліфікаційного дослідження (програма/ завдання до діагностичних робіт та експериментального навчання, методичні рекомендації тощо) розробили?
- Чи вдалося виступити на батьківських зборах? Вкажіть тему виступу та коротко опишіть його основні положення.
- Який передовий педагогічний досвід/професійну діяльність/ форми індивідуальної методичної роботи вивчали? Дайте стислий опис.
- Коротко опишіть та проаналізуйте роботу шкільної професійної спільноти вчителів початкових класів.

➤ Як Ви оцінюєте якість своїх теоретичних знань з педагогіки, психології, предметів Вашого фаху, вмінь використовувати їх у процесі педагогічної діяльності? Що необхідно здійснити для їх удосконалення?

➤ Яку методичну допомогу Ви хотіли б отримати надалі?

III. Науково-дослідницька робота

➤ Які спостереження, опитування, анкетування, експерименти з теми кваліфікаційного дослідження провели? Коротко опишіть.

➤ На яку тему підготували тези / статтю, текст доповіді до наукової конференції? Зазначте анотацію статті.

IV. Висновки та пропозиції.

➤ Позитивне в проходженні виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі, сформовані компетентності. Що сподобалось, вразило, запам'яталось, здивувало найбільше?

➤ Труднощі при виконанні програми виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі. Чи вдалося повністю реалізувати всі поставлені завдання? Чому? Які?

➤ Пропозиції щодо підготовки, організації й проведення виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі.

Дата

*Підпис
здобувача*

Додаток В

Зразок оформлення щоденника практики
Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

Педагогічний факультет

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Виробнича організаційно-методична практика в початковій школі
вид і назва практики

прізвище, ім'я, по батькові
здобувача вищої освіти

Факультет *педагогічний*

Кафедра *теорії та методик початкової освіти*

Рівень вищої освіти *другий (магістерський)*

Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

Освітньо-професійна програма *Початкова освіта*

Спеціальність *013 Початкова освіта*

I курс, група _____

Студент _____
прізвище, ім'я, по батькові

прибув у _____
повна назва закладу загальної середньої освіти, установи

Печатка « ____ » _____ 20 _ року

Підпис *посада, прізвище та ініціали відповідальної особи*

Вибув із _____
повна назва закладу загальної середньої освіти, установи

Печатка « ____ » _____ 20 _ року

Підпис *посада, прізвище та ініціали відповідальної особи*

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики								Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	6			
1	2	3	4	5	6	7	8			11
1	Ознайомлення зі ЗЗСО, адміністрацією, вивчення нормативних документів, що регламентують діяльність початкової школи	+								
2	Вивчення плану роботи професійної спільноти вчителів початкових класів. Вибір теми для виступу	+								
3	Вивчення календарного планування уроків на II семестр	+								
4	Вивчення плану виховної роботи ЗЗСО та класу на період практики	+								
5	Спостереження за освітнім процесом у класі	+	+	+	+	+	+			
6	Відвідування та аналіз уроків (перелічити відвідані уроки, вказати дати)	+								
7	Проведення експериментального навчання (теми, дати проведення)		+	+	+	+	+			
9	Участь у батьківських зборах. Виступ на тему «...»									
10	Участь у засіданні професійної спільноти вчителів початкових класів. Виступ на тему «...»									
11	Виконання науково-дослідницької роботи	+	+	+	+	+	+			
...	...									

Керівники практики:

від закладу вищої освіти

Підпис

Прізвище та ініціали

від ЗЗСО, організації, установи

Підпис

Прізвище та ініціали

Орієнтовні зразки робочих записів у щоденнику під час практики

Дата _____

Взяла участь у настановній конференції.

Ознайомилась зі ЗЗСО, адміністрацією, шкільною документацією, вивчила нормативні документи, що регламентують діяльність початкової школи.

Склала індивідуальний план проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі. Оформила щоденник практики.

Дата _____

Вивчила календарне планування на період практики, склала графік проведення експериментальних заходів.

Відвідала всі уроки класовода, а також інших учителів відповідного класу.

Дата _____

Самостійно провела констатувальний експеримент.

Додаток Г.1

*Зразок оформлення титульної сторінки матеріалів
організаційно-методичної роботи*

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

МАТЕРІАЛИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ,

виконаної студентом/кою ____ курсу ____ групи
спеціальності 013 Початкова освіта

прізвище, ім'я, по батькові

у ____ класі ЗЗСО № ____ м. _____

з _____ по _____ 20__ року

Оцінка: _____
(у балах)

*Підпис керівника практики
від кафедри теорії та методик початкової освіти*

Додаток Г.2

*Зразок оформлення титульної сторінки програми/
планів-конспектів експериментальних заходів*

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

**ПРОГРАМА/ПЛАНИ-КОНСПЕКТИ
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ЗАХОДІВ**

з _____,

проведеного студентом / кою _____ курсу _____ групи
спеціальності 013 Початкова освіта

_____ /
прізвище, ім'я, по батькові

у _____ класі ЗЗСО № _____ м. _____

« _____ » _____ 20__ року

Затверджено:

Учитель: _____ / _____ /
Підпис ПІБ

Керівник практики

від кафедри теорії та методик початкової освіти:

_____ / _____ /
Підпис ПІБ

Оцінка: _____

(відмінно, добре, задовільно)

_____ /
Підпис учителя

Оцінка: _____

(бал відповідно до дисципліни)

_____ /
Підпис керівника практики від кафедри теорії та методик початкової освіти

Додаток Г.3

Орієнтовний зразок оформлення опису професійної діяльності вчителя

ПЛАН ОПИСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

1. Прізвище, ім'я, по батькові.
2. Заклад загальної середньої освіти.
3. Спеціальність.
4. Кваліфікація.
5. Кваліфікаційна категорія.
6. Стаж роботи за спеціальністю.
7. Офіційні нагороди (звання, нагрудні знаки, медалі, ордени).
8. Офіційні документи (дипломи, атестати, грамоти, гранти, сертифікати тощо).
9. Дані про підвищення кваліфікації.
10. Науково-методична робота вчителя (тема, над якою працює).
11. Узагальнення та поширення вчителем свого педагогічного досвіду (форми поширення).
12. Наявність своїх методичних розробок, публікацій, проєктів, програм тощо (теми робіт, форми, місце поширення, дата напрацювання).
13. Участь у конкурсах (назва конкурсу, дата проведення, форма участі, результат).
14. Участь в інноваційній діяльності (форма участі, рівень, зміст роботи, термін участі, результативність).
15. Упровадження інноваційних технологій (назва технології, де упроваджується, термін і форми упровадження, результативність).
16. Навчально-матеріальна база (назва роздаткового, дидактичного матеріалу, виготовленого вчителем, дата виготовлення, де використовується, результат).
17. Характеристика якості освіти:
 - А) динаміка досягнень учнів (дата проведення контрольних робіт, зрізів знань, моніторингу якості освіти, клас, кількість учнів, результат);
 - Б) участь в олімпіадах, конкурсах, МАН (рік проведення, назва заходу, рівень, кількість учнів, результативність);
 - В) організація позакласної роботи (рік проведення, назва заходу, рівень, кількість учнів, результативність).
18. Творчі матеріали.

Орієнтовний зразок оформлення опису передового педагогічного досвіду

ПЛАН ОПИСУ ПЕРЕДОВОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

Передовий педагогічний досвід – педагогічний досвід, який відповідає сучасним досягненням педагогічної та суміжної з нею наук, виявляє високу педагогічну ефективність, позбавлений медичних та юридичних протипоказань, здатний до засвоєння у системі індивідуальної творчості педагога.

Передовий педагогічний досвід поділяють на новаторський і зразковий.

Новаторський – педагогічний досвід, загальнотеоретичні положення якого знайшли оригінальне втілення у педагогічній діяльності педагога-новатора, неповторна педагогічна система якого відзначається якісно новими елементами, або якісно новим поєднанням традиційних.

Зразковий – педагогічний досвід, який будучи усталеним у педагогічній практиці, нагромаджений сумлінними вчителями, педагогічна діяльність яких слугує зразком для колег.

1. Найменування досвіду, його адреса, автор.
2. Обґрунтування актуальності досвіду, його практична значущість для підвищення якості і результативності освітнього процесу:
 - в якій мірі даний досвід сприяє вирішенню завдань, поставлених перед початковою освітою;
 - які типові загальні недоліки в педагогічній діяльності допомагає подолати даний досвід.
3. Виявлення наукової основи досвіду: які наукові теорії, положення, розробки використовує вчитель для вдосконалення освітнього процесу.
4. Суть досвіду, технологія (система конкретних педагогічних ідей, організація, зміст, форми, прийоми, методи навчання, виховання тощо):
 - постановка мети і завдань даної педагогічної діяльності (проведення уроків, системи навчальної роботи, виховного заходу, виховної роботи в цілому тощо).
 - зміст навчальної і виховної роботи (характер доведень, фактів, прикладів, які сприяють глибокому засвоєнню учнями тих чи інших світоглядних і наукових ідей).
 - відповідність змісту поставленій меті і завданням;
 - форми і методи навчальної та виховної роботи, їх оптимальний вибір у зв'язку із поставленою метою і завданнями, технологія їх застосування, способи діяльності вчителів і учнів;

– організація освітнього процесу, способи включення у навчальну, трудову діяльність. Відповідність організації поставленим меті і завданням;

– зв'язок одержаних результатів із поставленою метою, завданнями і способами діяльності педагога і учнів. Необхідно довести, що результати освітнього процесу в даному ЗЗСО, в даного вчителя чи групи вчителів безпосередньо залежать від досвіду, який пропагується. Проводяться певні порівняльні показники навчальних досягнень учнів, вихованості тощо.

5. Визначення провідної ідеї досвіду та її значення для вдосконалення освітнього процесу (виділення головного, найбільш істотного в діяльності автора).

6. Новизна досвіду (зміст, методи, форми, засоби, дидактичний матеріал тощо).

7. Результативність і оптимальність.

8. Умови і можливості застосування даного досвіду.

В кінці узагальнення досвіду повинен бути зроблений висновок про те, які результати даних педагогічних дій, чим вони відрізняються від результатів інших в тих же умовах.

Узагальнений матеріал завершується формулюванням загальних висновків і рекомендацій, ілюструється необхідними додатками.

Форми індивідуальної методичної роботи педагогів

Індивідуальні форми роботи	Компетентності														
	предметно-методологічна					психолого-педагогічна		валеологічна	комунікативна	управлінська					
	обізнаність з вимогами Державного стандарту	вибір форм і методів роботи	інформаційно-комунікаційні технології	індивідуалізація освітнього процесу	формування і розвиток в учнів універсальних навчальних ліній	розвиток пізнав сфери учня	психолого-педагогічна підтримка учнів	організація здоров'язбережувального середовища; робота з дітьми з особливими освітніми потребами	взаємодія з учнями	професійна взаємодія з колегами	якість процесів і результатів у освітній діяльності	трансляція власного досвіду	розроблення та впровадження Педагогічних інновацій	Професійне зростання	Участь у роботі колективу
Виконання обов'язків педагога-наставника	+	+	+	+	+										
Прикріплення до педагога-наставника	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Курси підвищення кваліфікації із сучасних технологій навчання	+	+	+	+	+	+					+			+	
Курси підвищення кваліфікації з питань комунікації та здоров'язбереження						+	+	+	+						
Робота у творчій групі (за вибором теми)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Керування творчою групою (за вибором теми)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Саморозвиток і самонавчання на основі інноваційних технологій			+											+	+
Організація роботи гуртка або елективного курсу з навчального предмета	+		+			+	+		+		+				
Організація метапредметного та міжпредметного гуртка або елективного курсу			+		+	+	+		+	+	+				
Підготовка тематичного курсу виховних годин		+	+	+	+		+		+	+	+		+		
Планування навчальних екскурсій		+	+	+	+		+		+	+	+		+		
Розроблення розвивальних	+	+	+	+	+	+			+		+				

завдань з навчального предмета																
Розроблення предметних завдань із використанням ІКТ	+		+			+		+		+						
Розроблення навчальних програм із повним описом	+	+	+								+	+		+	+	
Розроблення навчальних модулів із повним методичним забезпеченням	+	+	+								+	+		+	+	
Підготовка і проведення відкритих уроків	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+
Проектування і реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+				
Узагальнення статей з професійних і наукових видань для виступу на засіданнях ПС											+		+			+
Розроблення авторських матеріалів для проведення предметних і метапредметних тижнів	+	+	+								+	+		+	+	
Виконання обов'язків тьютора з дидактичним узагальненням				+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+
Участю професійному конкурсі	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+

Орієнтовні вимоги до структури портфоліо педагога

Портфоліо (англ. – перелік (коротке портфоліо) або зібрання (широке портфоліо) виконаних робіт та напрацювань певної особи (компанії). Портфоліо в перекладі з італійської – «папка з документами», «папка спеціаліста». З французької: *porter* – формувати, нести, *folio* – аркуш, сторінка.

Три основні характеристики портфоліо:

- дати можливість кожному показати все, на що він здатен, продемонструвати найсильніші сторони, максимально розширити творчий потенціал;
- розвиток навичок аналізу діяльності, самоорганізації, самоконтролю, самооцінки, а також позитивного ставлення до критики своєї діяльності;
- самоусвідомлення й самовідчуття своїх результатів, розуміння їх динаміки.

Портфоліо може бути у паперовому та електронному вигляді.

Структура портфоліо

1. Загальні відомості (інформація про автора):

- Прізвище, ім'я, по батькові;
- Посада, місце роботи;
- Спеціальність;
- Кваліфікація;
- Кваліфікаційна категорія,
- Стаж роботи.

2. Відомості про підвищення кваліфікації

№	Термін проходження курсів	Місце проходження	Тема курсової роботи	Тематика курсів	№ посвідчення

3. Нагороди та звання

№	Назва документа	Зміст (за що нагороджено)	Ким видано	Дата видачі

4. Науково-методична робота вчителя

№	Форма роботи	Рівень (всеукраїнський, обласний, районний, шкільний)	Термін роботи	Тема, над якою працював	Результат

*5. Узагальнення та поширення вчителем
свого педагогічного досвіду*

№	Тема досвіду	Термін вивчення та узагальнення	Автор Вивчення та узагальнення	Форми поширення	Примітка

*6. Наявність своїх методичних розробок,
публікацій, проєктів, програм тощо*

№	Тема роботи	Дата напрацювання	Форми, місце поширення	Апробація

*7. Участь у проведенні майстер класів, конференцій,
семінарів, круглих столів тощо*

№	Форма участі	Дата проведення	Місце проведення	Рівень	Тема виступу

8. Участь у професійних і творчих конкурсах, ПСПП

№	Назва конкурсу	Дата проведення	Форма участі	Результат

9. Участь в інноваційній діяльності

№	Форма участі	Рівень	Зміст роботи	Термін участі	Результативність

10. Упровадження інноваційних технологій

№	Назва технології	Де упроваджується	Термін упровадження	Форми упровадження	Результат

11. Навчально-матеріальна база

№	Назва роздаткового, дидактичного матеріалу, обладнання, виготовленого вчителем	Дата виготовлення	Де використовується	Результат

12.Продуктивність роботи

*Динаміка досягнень учнів
(рівень засвоєння учнями навчальних предметів)*

№	Дата проведення діагностувальної роботи (зрізу знань)	Клас	Кількість учнів	Результат

*Перемоги учнів
Участь в олімпіадах, конкурсах, МАН*

№	Рік проведення	Назва заходу	Рівень	Кількість учнів	Результативність

13.Організація позакласних заходів

№	Рік проведення	Назва заходу	Рівень	Кількість учнів	Результативність

14.Творчі матеріали

У цьому розділі вчитель представляє свої творчі напрацювання

Положення про професійні спільноти педагогічних працівників

I. Загальні положення

1. *Професійна спільнота педагогічних працівників* – це товариство, (об'єднання, група) педагогічних працівників, які об'єднані спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності.

2. Професійні спільноти створюються з метою розбудови професійного синергетичного середовища, яке надихає та мотивує до професійного розвитку. Професійні спільноти забезпечують психологічну підтримку, а також створюють умови для взаємодії, партнерства, супроводу, підтримки, обміну ідеями та освітніми практиками.

3. Роботу професійної спільноти організовує лідер, який обирається серед учасників спільноти простою більшістю голосів на певний термін. Лідер здійснює інформування про заходи, час, форму та місце проведення. Лідер створює онлайн-групу професійної спільноти.

II. Нормативно-правова база

Діяльність професійних спільнот визначається документами, які регулюють професійну діяльність педагога: Конституцією України; Кодексом законів про працю України; Законом України «Про освіту»; Законом України «Про повну загальну середню освіту»; Законом України «Про дошкільну освіту», Законом України «Про позашкільну освіту», Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р; Концепцією розвитку педагогічної освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 року № 776; Державними стандартами відповідного рівня повної загальної середньої освіти; Типовими освітніми програмами (іншими освітніми програмами, які використовує заклад освіти); методичними рекомендаціями про викладання окремих навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти; Критеріями та рекомендаціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів закладів загальної середньої освіти; санітарними правилами та нормами в закладах загальної середньої освіти; правилами пожежної безпеки для закладів освіти; проектами постанов «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», іншими нормативними та правовими актами у сфері освіти.

III. Організація роботи

1. Діяльність професійних спільнот координує заступник директора з навчально-виховної роботи на засадах партнерства, принципі людиноцентризму, враховуючи право педагога на академічну свободу.

2. Діяльність професійних спільнот здійснюється за напрямками:

- ✓ розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій);
- ✓ формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»;
- ✓ використання широкого спектру інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;

3. Професійні спільноти виступають фасилітаторами, менеджерами, методистами, тьюторами, експертами, модераторами в освітній діяльності педколективу.

4. Члени спільноти:

- ✓ надають допомогу педагогічним працівникам у проєктуванні траєкторії їх професійного розвитку;
- ✓ здійснюють супервізію – надають професійну допомогу педагогу, яка спрямована на роботу з професійними труднощами, аналізом недоліків та на удосконалення організації роботи;
- ✓ узагальнюють та поширюють інформацію з питань професійного розвитку педагогічних працівників, зокрема, щодо програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників, веб-ресурсів, необхідних для професійного розвитку педагогічних працівників;
- ✓ розробляють документи закладу освіти;
- ✓ консультують педагогів щодо особливостей організації освітнього процесу за різними формами здобуття освіти, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання;
- ✓ консультують з питань впровадження компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, інклюзивного підходів до навчання здобувачів освіти і нових освітніх технологій.

5. Участь педагогічних працівників у роботі професійних спільнот здійснюється на добровільних засадах.

6. Засідання професійних спільнот відбувається на запит її учасників та з урахуванням їх побажань.

7. Збір учасників професійної спільноти ініціюється її учасниками.

8. Члени спільноти самостійно визначають формат, форму та тематику засідань.

9. Професійна спільнота може працювати у різних форматах: очній, очно-дистанційній, дистанційній.

10. Засідання професійних спільнот можуть відбуватися у формі семінарів, конференцій, тренінгів, «круглих столів», ділових ігор, лекцій, практичних занять, вебінарів, квестів тощо.

11. Засідання професійної спільноти педагогічних працівників обов'язково має передбачати зворотній зв'язок (рефлексію, відгук) щодо ефективності проведеного заходу.

Додаток Г.8

Орієнтовна схема аналізу роботи професійної спільноти вчителів початкових класів ЗЗСО № _____ за 20...-20... н. р.

№	Тези	Інформація
1	Кваліфікація педагогічних працівників початкової школи	Перерахувати прізвища, ім'я, по батькові вчителів початкових класів, їхні кваліфікації (спеціаліст, бакалавр, магістр), категорії (друга, перша, вища) та звання («старший вчитель», «вчитель-методист», «Заслужений вчитель України»)
2	Наявність учасників та переможців конкурсу «Вчитель року»	
3	Мета й завдання, які планували реалізувати професійна спільнота вчителів початкових класів	
4	Наявність, навчально-методичних розробок, рекомендацій, матеріалів, підготовлених вчителями початкових класів ЗЗСО	
5	Друковані матеріали	
6	Проведено семінарів-практикумів на базі ЗЗСО	
7	Участь у міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних виставках, інших педагогічних заходах	
8	Застосування сучасних педагогічних концепцій, систем, інноваційних технологій	
9	Чи долучалися до роботи з науковцями	
10	Чи відвідували обласні, міжобласні, всеукраїнські семінари-практикуми, конференції, круглі столи тощо	

11	Наявність і зміст роботи наукового товариства школярів осередку МАН України	
12	Участь учнів в олімпіадах: міських; обласних; всеукраїнських	
13	Поповнення матеріальної бази кабінетів навчальними, методичними посібниками; приладдям, наочністю тощо	
14	Інша інформація	

Додаток Г.9

*Орієнтовні критерії вивчення ефективності роботи професійної спільноти вчителів початкових класів****Пам'ятка***

1. Нормативно-правова забезпеченість діяльності (повнота й доступність для кожного члена ПС, обізнаність педагогів із нормативним полем діяльності ЗЗСО).
 2. Чіткість і конкретність планування (єдність цілей, завдань, змісту, доцільність форм організації роботи ПС).
 3. Актуальність обраної тематики засідань ПС, індивідуальних науково-методичних проблем, над якими працюють вчителі.
 4. Цілеспрямованість і систематичність у проведенні методичної роботи, якість оформлення документації ПС.
 5. Згуртованість колективу, активність всіх членів ПС.
 6. Наявність розробок: методичних, дидактичних та презентаційних матеріалів як результату творчих методичних проєктів учителів.
 7. Участь членів ПС у науково-дослідній, експериментальній, пошуковій діяльності.
 8. Наявність аналітичних матеріалів діяльності ПС.
 9. Результативність роботи з обдарованими дітьми.
 10. Результативність участі членів ПС у професійних конкурсах.
 11. Участь членів ПС у районних та обласних методичних нарадах, семінарах, роботі творчих груп, майстерень, проєктах професійного розвитку тощо.
 12. Представлення матеріалів з досвіду роботи членів ПС на районному, обласному рівнях.
 13. Наявність авторських друкованих робіт членів ПС.
- Узагальнені дані дозволять визначити рейтинг ПС серед інших, побачити позитивні тенденції, виявити аспекти, що в подальшій роботі потребують додаткової уваги.

*Зразок оформлення титульної сторінки матеріалів
науково-дослідницької роботи*

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ,

виконаної студентом / кою ___ курсу ___ групи
спеціальності 013 Початкова освіта

_____ прізвище, ім'я, по батькові

у _____ класі ЗЗСО № _____ м. _____

з _____ по _____ 20__ року

Оцінка:
(у балах)

_____ *Підпис керівника
практики
від кафедри теорії та методик
початкової освіти*

Вимоги до змісту та технічного оформлення тексту тез

**ЗМІСТ
ТА ТЕХНІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ ТЕЗ**

У тексті, що подається до друку, має подаватися наукова проблема та короткий опис результатів дослідження здобувача вищої освіти.

Технічні параметри:

1. Ім'я файлу подавати транслітерацією як прізвище автора, наприклад, Petrenko.
2. Структура тез:
 - Перший рядок – **ім'я та ПРІЗВИЩЕ** автора (вирівнювання по правій стороні) (вирівнювання по правій стороні);
 - Другий рядок – факультет та курс здобувача вищої освіти (вирівнювання по правій стороні);
 - Третій рядок – **ім'я та ПРІЗВИЩЕ** наукового керівника (вирівнювання по правій стороні);
 - Четвертий рядок – вчене звання, науковий ступінь наукового керівника (вирівнювання по правій стороні);
 - Наступний рядок – **НАЗВА СТАТТІ** (по центру);
 - З наступного рядка – текст тез (вирівнювання по ширині).
 - В кінці тексту – СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (оформлення відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»).
3. Обсяг тез – до 4 сторінок формату А4. Шрифт Times New Roman 14 пт. Стиль «Звичайний»; інтервал 1,5; абзацний відступ – 0,75 см.; вирівнювання – по ширині. Розміри полів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

4. Граничні розміри таблиць та малюнків у тексті (104x170) мм², назву таблиці розміщувати над таблицею. Мінімальний розмір шрифту таблиць – 8 пт. Малюнки виконуються по можливості векторною графікою. Сканування малюнків виконується з роздільною здатністю 300 dpi і зберігається у форматі TIF (IBMPC). Підпис розміщувати під малюнком з позначенням «Рис.». Формули набирати у *Math Type* або *Microsoft Equation 3.0*.

У тексті не допускається вирівнювання пропусками (для цього використовуються параметри абзацу, положення символів табулювання). У тексті використовується дефіс "-", який не відділяється пропусками, тире "–" (alt+0151) та мінус "-" (alt+0150), які відділяються з обох сторін пропусками.

Посилання на використані джерела в тексті робляться за зразком: [2, с. 364-367; 5, с. 127; 7-9; 12], де перше число – номер джерела в списку використаних джерел, число після коми – номер сторінки (діапазон сторінок задається через дефіс), декілька джерел відділяються крапкою з комою або дефісом. Зноски допускаються лише для коментарів у тексті.

*Орієнтовний зразок оформлення матеріалів тез
до збірника «Наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка»*

УДК 373.3.016:908(477)

Ольга БЛИНДУ,
здобувачка 1 курсу магістратури спеціальності Початкова освіта
Науковий керівник – Людмила МОСКОВЧУК,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри теорії та методик початкової освіти

ОЗНАЙОМЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗІ БДЖІЛЬНИЦТВОМ НА ГУРТКОВИХ ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНОЗНАВСТВА

Текст тез (до 4 сторінок)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (взірець)

1. Бджільництво: запитання та відповіді. Київ : УААН, 2003. С. 5.
2. Борт Роземари. Лікувальна сила меду, прополісу, пилку та інших продуктів бджільництва. Київ, 2015. С. 25.
3. Зуй В. Петро Іванович Прокопович і його школа. *Пасіка*. Київ, 1995. № 7. С. 23 .
4. Інститут бджільництва ім. П. І. Прокоповича. URL: <http://prokorovuch.org.ua/desc.htm> (дата звернення: 26.10.2022).
5. Мегедь А. Г., Поліщук В. П. Бджільництво. Київ : Вища шк. 1987. С. 5-6.
6. Петровський О. М. Моделювання форм організації вільного часу особистості як умова розвитку культури в Україні : навчальний посібник. Київ, 2018. С. 146.
7. Про бджільництво : Закон України від 22 лют. 2000 р. № 1492-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1492-14#Text> (дата звернення: 27.10.2022).
8. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1-2 кл. Київ : ТД «Освіта-Центр», 2018. С. 220.

Якщо у посиланні вказуються номери сторінок, то у відповідному джерелі списку використаних джерел сторінки не вказуються.

*Особливості організації та проведення
виробничої організаційно-методичної практики
в умовах навчання з використанням дистанційних технологій*

Організація та проведення виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі для підготовки магістра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою Початкова освіта в умовах навчання з використанням дистанційних технологій відбувається відповідно до Закону України «Про освіту», Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25 квітня 2013 року (зі змінами), Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою К-ПНУ (протокол № 8 від 28 серпня 2020 р.), Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (зі змінами, протокол № 3 від 28 травня 2020 р.), Додатку 5 до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (нова редакція, протокол № 10 від 30 серпня 2021 р.), відповідних листів та рекомендацій МОНУ, наказів ректора К-ПНУ ім. Івана Огієнка та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

Відповідно до статті 57¹ Закону України «Про освіту» здобувачам освіти, працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ, у тому числі тим, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період), були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання (перебування) на час особливого періоду гарантується, зокрема, організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі*, що є найбільш безпечною для його учасників.

Задля забезпечення належного проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта в умовах навчання з використанням дистанційних технологій дистанційна комунікація здійснюється через платформи/сервіси MOODLE, Google Meet, Zoom, електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (Ms Teams, Zoom, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати тощо.

Обов'язки факультетського керівника практики

зі спеціальності 013 Початкова освіта

Факультетський керівник практики зі спеціальності 013 Початкова освіта зобов'язаний:

- створити на університетській платформі MOODLE курс із зазначенням назви практики, ступеня вищої освіти, спеціальності, курсу та форми навчання;
- додати до курсу учасників, тобто здобувачів вищої освіти конкретної академічної групи та керівників практики від кафедри теорії та методик початкової освіти відповідно до педагогічного навантаження;
- розмістити у курсі:
 - робочу програму і методичні рекомендації щодо проходження практики;
 - наказ про проходження практики;
 - завдання для завантаження відомостей про виконану організаційно-методичну та науково-дослідницьку роботу, звіту та щоденника;
- провести настановну і звітну підсумкову конференцію для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з використанням платформ/сервісів Google Meet, Zoom.

Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти

Керівник практики від кафедри теорії та методик початкової освіти зобов'язаний:

- бути присутнім на настановній та підсумковій онлайн-конференціях;
- забезпечити здобувачів вищої освіти відповідними інструктивно-методичними матеріалами для проходження практики;
- систематично контролювати хід проходження практики студентами, надавати відповідні консультації, долучатися до залікових заходів у онлайн-режимі. Дистанційна комунікація здійснюється через платформи/сервіси MOODLE, Google Meet, Zoom, електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (Ms Teams, Zoom, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати тощо.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- бути присутнім на настановній та підсумковій онлайн-конференціях;
- виходити на зв'язок із керівником практики під час консультацій, які проводяться за допомогою обраного сервісу відеозв'язку;
- виконувати усі завдання, передбачені програмою практики;
- здійснювати фото- або відеофіксацію етапів виконання завдань

практики;

–розмістити звітну документацію (звіт, щоденник, відомості про виконання організаційно-методичної та науково-дослідницької роботи) на електронній платформі MOODLE в установленій керівником термін;

–чітко дотримуватись графіку та формату спілкування з керівником практики;

–своєчасно надати керівнику практики звітну документацію та захистити звіт з практики.

Хід проходження практики за технологіями дистанційного навчання

Виконання усіх завдань практики здійснюється за технологіями дистанційного навчання, зокрема:

1. Виконання організаційно-методичної роботи: підготовка і проведення експериментальних заходів у режимі он-лайн, комунікація з керівником практики від ЗЗСО через узгоджену платформу

2. Виконання науково-дослідницької роботи: комунікація з керівником практики від ЗВО і ЗЗСО через узгоджену платформу.

Особливості подання та перевірки звітної документації, захисту звітів та оцінки практики

1. Звітну документацію про проходження практики в електронному форматі (звіт, щоденник, відомості про виконання організаційно-методичної та науково-дослідницької роботи, фото-, відеоматеріали, мультимедійні презентації та ін.) розміщують на платформі MOODLE або надсилають керівникам практики за допомогою електронної пошти, мобільних додатків Viber, Telegram тощо.

2. Перевірений керівниками практики **остаточний варіант звітної документації** (звіт, щоденник, відомості про виконання організаційно-методичної та науково-дослідницької роботи) **у паперовому вигляді** здобувачі вищої освіти **надсилають** на відповідне (вказане керівником практики) відділення Укрпошти/Нової пошти **у триденний термін після завершення практики**.

3. Під час підсумкової конференції з практики здобувачі вищої освіти звітують про результати виконання програми практики, діляться враженнями та досвідом, виділяють позитивне та вказують на труднощі, які виникали під час проходження практики в умовах дистанційного навчання, активно ведуть обговорення з керівниками практики та одногрупниками, демонструють мультимедійні презентації, відеофрагменти тощо. Подають пропозиції щодо покращення підготовки, організації та проведення виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі.

4. Секретар комісії із захисту практики (провідний фахівець навчального відділу з організації практики педагогічного факультету) фіксує хід захисту практики та оцінки за підписами керівників практики у протоколі

захисту практики.

5. Після перевірки звітної документації з практики керівниками практики, захисту студентами звітів з практики на підсумковій конференції та їх оцінювання комісією із захисту практики голова комісії (факультетський керівник практики зі спеціальності 013 Початкова освіта) виставляє до електронної відомості обліку успішності загальну оцінку за практику. Не пізніше наступного дня після проведення захисту друкований примірник відомості обліку успішності заповнює та подає до деканату. Відповідає за написання звіту про проходження виробничої організаційно-методичної практики в початковій школі.

**У змішаному форматі навчання настановні та звітні конференції з практики відбуваються у онлайн-режимі або офлайн-режимі з онлайн-трансляцією для здобувачів вищої освіти, які навчаються онлайн, за допомогою платформи/сервісу MOODLE, відеоконференцій (Ms Teams, Zoom, Google Meet, Skype та ін.), форумів, чатів тощо за присутності здобувачів вищої освіти, керівників практики, факультетського керівника практики зі спеціальності 013 Початкова освіта та провідного фахівця навчального відділу з організації практики педагогічного факультету.*